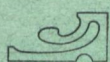
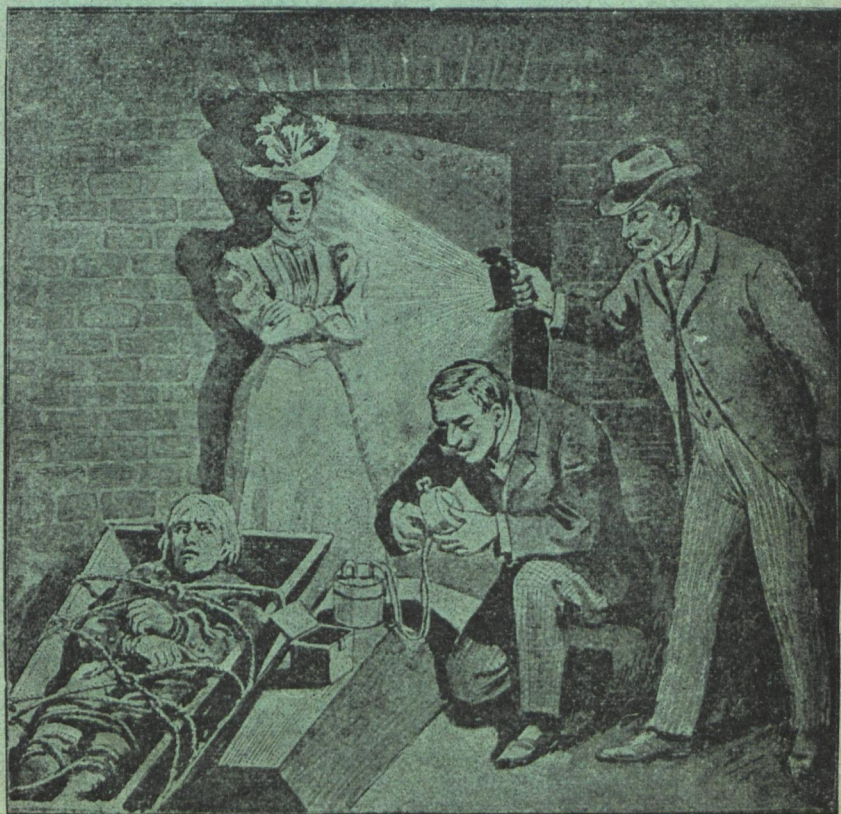
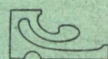


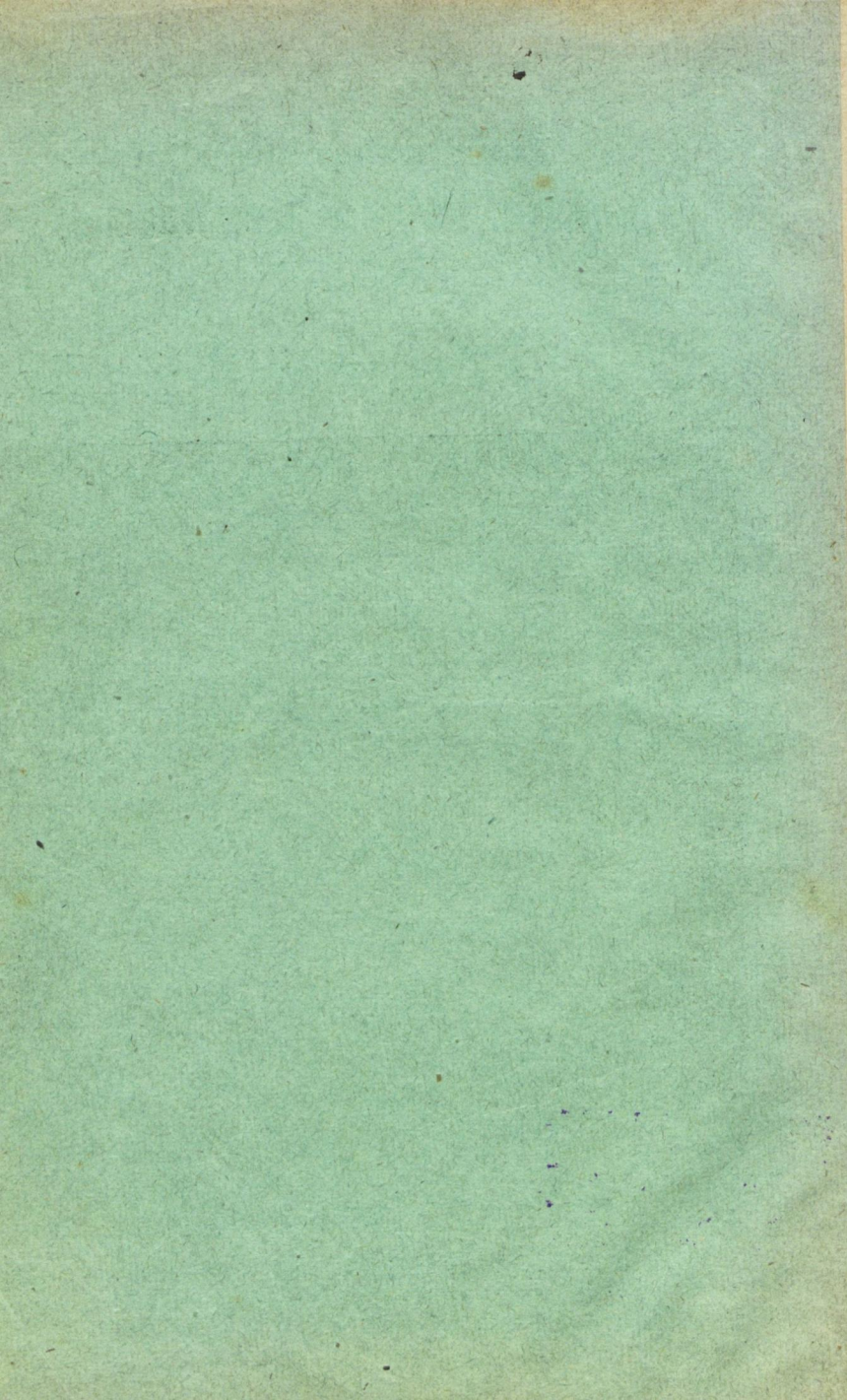
Kuulsa salapolitseiniku
Sherlock Holmesi päewaraamat.



Põrgumasin.



— Waadake, kallis Holmes, teil võiks pika aja peale pikali maas olles a'g igawaks minna, sellepärast paneme teile veiks põrgumasinana seltsiks — ütles Markby.



783

5 lugu.

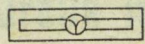
1 anne.

1288

[C. Doyle]

Kuulsa salapolitseiniku

Sherlock Holmesi päewaraamat.



Wiies lugu



Põrgumasin



Ü. p. W. Sepp.

A2134



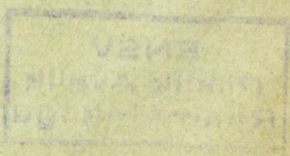
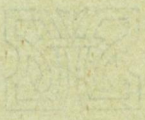
ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

EA 30635W. Sepp'a kirjastus, Tallinnas.

Printed and Published by

W. Laurmann's Bookshop, Tallinn.

Printed at W. Laurmann's Bookshop, Tallinn.





1. peatükk.

Tseäralik surm.

Bostoni linna kõige paremas uulitsjas olewa toreda maja akna klaasid lendasivad õhu värina mõjul, mille järele wali plahwatus kajas, kõlisesdes uulitsjale. Mõõda minejad inimesed jäiwad seisatama ja peagi kogus tähendatud maja ette kaunis juur jalk uudishimulisi.

Linna waht jooksis kõigest jõuust omalt ligiolewalt seisukohalt ka sinna ja hakkas keviga, mis ta ameti ainukene tundemärk näitas olema, wastu uulitsja kiwa põrutama, et niiviisi omi töisi ametiwendi ühiseks uurimiseks kokku kutjuda.

Plahwatus jündis alumise korra peal toredaste wälja ehitatud toas.

Põrandal oliwad kaks meesterahwast ilma ühegi elumärgita pikali maas. Üks nendest, kes akna juures maas oli, tunnistadi arstide poolt tingimata surnuks.

Tõine aga tegi natuke aja pärast filmad lahti. Ta waatas iga pidi enese ümber ja püüdis oma praeguse seisukorra põhjust arusaada. Ta hakkas pikkamisi ikka enam ja enam toibuma ja jäi wiimaks küsiwal pilgul politseiametnikkude otsa wahtima.

Pärast tõusis ta aga sõnalausumata püsti ja läks toast wälja. Purjus inimese moodi ühelt poolt tõisele poole waurudes jõudis ta kuni lähema põikuulitsjani. Siin kuulis ta korraga, et keegi teda mõõdasõitwa sõiduriista pealt nime pidi hüiab.

— Hei, herra Sidney, kust teie niisuguse weidra käigu olete õppinud? Mis teil wiga on? —

— Näen ma dieti? sõber Holmes? -- küsis ta imes-
tusega.

— Ruda moodi juhtujate teie Tsemse jõe kaldalt siia Amerikasje?

— Rõige harilikumal viisil — kostis küsitav. Teie teate ju, et inimene oma teenistujate juures mõnikord mitmes maailma jaoks peab olema. Tulge istuge parem minu juurde voorimehe peale. Kauaaegse lahus olemise järele on ju väga lõbus paar sõna lobiseda. Suhtumise kombel on mul praegu just tunni aja prii aega. Minu abiline Harry Daxon läks Euroopasse tagasireisi jaoks pileti ootama; kuni ta tagasi tuleb võime mõõda läinud aegade juttu westa.

Sidney ohkas sügavalt.

— Endised mälestused, jah, tõepoolest, enne wanast olivad palju paremad ajad. Nüüd ajal aga, mõtelgi isegi, Amerika juurema linna kõige toredamas jaoks hirmutavasse inimeisi pörgumasinatega.

— Ruida nii, kas see võimalik on? Nii palju kui mul teada on, ei tee teie poliitikaga midagi tegemist, ega ei sega enamast kahtlaste asjade jekka, kellel siis tarvis oleks teie elu kallale kippuda?

— Siiski, mõni minut hiljem oleks ma peaaegu oma elu jätma pidanud . . .

— Noh, nüüd on lugu lahti! Aha, nüüd ma saan aru, mis pärast teie näost nii kahwatanud olete. Mis teiega siis juhtus? Rääkige ometi. Teie teate ju kui väga mind iga kriminaal lugu huvitab.

— Rõige juurema heameelega. Aga lähme parem minu juurde koju, seal ei või meid keegi ehitada.

Sherlock Holmes andis voorimehele tarviliku juhatus ja peagi jättis see hobuseid Sidney maja ees seisma.

Rikka rahamehe kirjutuse tuas istusivad mõlemad sõbrad pehmetesse leentoolidesse ja pistisid Havana sigarid suitsema. Sidney hakkas kohe jutustama.

— Kas teie ei tunne, herra Holmes, krahvi Horingit?

— Olen temast küll kuulnud, aga isiklikult pole mul seda rõõmu olnud temaga tutwaks saada, — kostis jalapolitseinik — Kas tema ka sellesse juhtumisesse puutub?

— Just tema nimelt — tõendas Sidney. — Tema oli minu sõber ja tema tänane surm on minuga ühendatud.

— Kelle jaoks teist mõlemist oli see pörgu masin valmistatud? Rääkige mulle jellest pikemalt.

— Silmapilk, ma alustan kohe otjast peale:

Horing oli rikka kapitalisti wanem poeg, väga lõbus ju-

tumees ja üleüldse hea haridusega gentleman (aunimees). Tema warajäe jurma põhjusteks on wist küll iseäralik juhtumine, mis kolm kuud tagasi juündis.

— Abah, ma mõistan; juhtumine, mille juures pea oja naesterahwas mängis.

— Nii ta on; tei on õigus, herra Holmes. Sellest on kolm kuud mööda läinud. Krahw oli kellegi miis Jenny Haraldid juures pidu õhtul. Pidul oli neiu tädi juhatusel heategeuwalts otstarbeks toime pandud.

Miis oli wäga lahke ja lõbus oma külaliste wastu ja et tema tädil juurtsugu nimi oli, siis tuliwad ka paremast jeltskonnast palju inimeisi oja wõtma.

Horing juhtus pikemalt reisiritt tagasi tulles esimest korda nii juurde jeltskonda.

Kujutage enesele nüüd jeda lugu ette, mis temaga jell õhtul juündis.

Waewalt oli Horing jaali astunud ja püüdis pea pidu juhataja, miis Mabel Haraldidile läheneda, kui jee ise korraga tema juurde astus ja teda kõrwalisesse tühja tuppa kutsus, kus ta temale nelja filmi all jeketas:

— Auustatud herra, ma olen junnitud teile ütlemä, et teie mitte jee krahw ei ole, kelle nime all teie jiia tulite, waid jalapolitseinik olete; teie tulite jiia nuuskima.

Sherlock Holmes raputas pead ja kuulas juure tähelpanemisega; Sidney aga rääkis edasi:

— Esimesel filmipilgul pidas mu sõber neid sõnu naljaks; kui aga wanaldane naesterahwas oma ütelist weel juurema rõhuga kordas, palus Horing miis Jenny Haraldidit kutsuda, kes teda lähemalt tunneb ja tema peale liikatud kahtlust ära jeketada wõib.

— Urge waewage ennast asjata — hliidis auuwäärt liigutustega naesterahwas — teie osawalt walmistatud näokatte wõib mitte üksi minu wenna tüdär, waid ka kõiki kiliidisi eksiteele wiia. Kui tahate ilma pahandusega tundmataks jääda, siis olge nii hea ja katjuge et minema jaate; meil jiin jalapolitseinikkusid tarwis ei ole.

See läks juba liiale. Horing oli jelleks liiga uhke, et pidule jäämiseks luba paluma hakkada. Ta pööris kanna pealt ümber ja läks wälja.

— Jlus hakkatus, — ütles Sherlock Holmes — rääkige aga edasi.

— Kõige pahemas tujus tuli ta koju ja jaatis minu

järele. Kui ma jenna jõudsin, jutustas ta mulle mis Mabel Haraldi kergemeelset tegu otjast otjani ära.

Minul enesel olivad jell õhtul külalised ja ma pidin neid seekord ükšinda jätma.

Nii pea kui ma Horingi käest kirja sain, ruttasin ma tema juurde, kuulasin tema seletuse ära ja andsin temale nõu, terwet juhtumist wõimalikult ruttu ära unustada.

Kui meie alles jellest rääkisime, koputas keegi ukse peale ja teener astus kirjaga sisse.

Horing awas ümbriku ja hakkas naerma.

— Mis Jenny käest, — ütles ta ja ulatas kirja minu kätte — jähke, lugege. Ta palub wabandada ja seletab, et tädi kogemata rängasti ešfinud on.

— Hm, — ütlesin ma — ta püüab terwet jüüdi tädi peale weeretada ja palub teid jeda lugu, maksgu mis tahes, äraunustada. Ta küsib weel nõuu, kuda wõiks juhtunud ešfitust kõige paremine äraõiendada.

Horing kehitas õlasid.

— Mis mina jeal wõin parata? — tähendas ta. — Ma ei lähe enam nende juurde iialgi ja jellega on lugu lõpetud.

— Kentšakas lugu — ütles kuulus jalapolitseinik wahel, — ma mõtlejin ta, et ta nii jaab ütleva; aga mis pärast jündis?

— Mõni päew pärast jeda — rääkis Sidney edasi — Horing ütles mulle, et ta mis Mabel Haraldi käest kutsikirja olla saanud; mis kirjutas, et tal temaga hädasti tarwis olewat rääkida.

Sherlock Holmes hüppas tooli pealt püsti ja waatas terajelt kõneleja otja.

— Mis nõuu teie siis andsite?

— Ma ütlesin, et ta kutsuniist alles siis wõib wastu wõtta, kui mis Mabel tõist korda jellest kirjutab. Mu sõber tegi ta minu nõuu järele ja kiri jäi ilma wastujeta.

Kolm nädalat läkšiwad jellest mööda, aga mis Mabel ei saanud tõist korda kutsikirja. Horing nagu näha, unustas jelle juhtumise äragi. Korraga teatas teener temale ühel päewal mis Jenny tulekut.

Horing kaotas oma hariliku waimukindluse ja wõttis noore neiu wastu.

Ma ei mäleta just sõna sõnalt jeda, millest nad enesetekestel rääkisiwad; jellest aga, mis Horing mulle jutustas, jel-

gub, et läbirääkimine nende wahel elaw oli ja et nad sõbralikult lahkusiwad. Minu sõbra peale mõjus noore naesterahwa külastäik nii wäga, et ta sellest päewast jaadik igat pidi temale lähenemist otstida püüdis.

Tõtt ütelda, ei meeldinud niifugune pöörde tema poolt mulle sugugi, aga mis ja teed nooremehega, kes armastama hakkab? Mõis Jenny, piik kuiweljas, walget werd naesterahwas, kaunis kena ja hurwitawa näoga, ostas oma mustade läikivate silmadega teda koguni oma wõrku meelitada.

Minu sõber hakkas teda tõsiselt armastama.

Niiviisi läks jälle umbes kuu aega mööda. Ma ei olnud rohkem kahte nädalat Horingit näinud. Korraga sain temalt weikse jedeli ja pidin tema poole minema hakkama, kui ta ise, kahwatanud ja mureliku näoga minu juurde tuli.

— Mis on juhtunud? — küsisin ma.

— Jenny on jäljeta äratadunud, — kostis ta waewalt hingades — ma otstin teda juba 24 tundi aega.

See sõnum tuli mulle koguni ootamata. Ta palus mind abiks olla, kuid ma ei wõinud ju midagi teha. Jenny oli kadunud ja keegi ei teadnud, mis temaga juündis.

Meie seisime päris mõistatuse ees. Erwe lugu jai selle läbi weel segasemaks, et ühes noore neiuga ka tema wanapoolne tädi wõi lihtjalt jugulane äratadunud oli.

Kaua aega rääkisime meie sellest juhtumisest igat pidi ja pidasime kõitjugu plaanisid. Korraga tõi teener kirja, mida keegi tundmata pakikandja temale andnud.

— Jenny käekiri! — hüüdis Horing rõõmsalt. Wärisewate kätega tegi ta ümbriku lahti . . . ja korraga juündis kole plahwatus! Ma nägin weel seda, et kirja ümbrikust suits wälja tuli . . . Horing kukkus põrandale maha ja mina langenin tema kõrwale.

Natuse aja pärast ärkasin ma ülesse; teen silmad lahti ja näen, et minu üle aist summadab, kuulen, et mu sõber jüdame rabanduse kätte plahwatuse mõjul ära surnud on.

Ühe sõnaga, kirja keemialik ijewärki sisu oli tema surma põhjusiks.

Pärast seda, kui ma politseile mõned lühikesed seletused olin andnud, läksin ma wälja uulitsale, kus ma teid, herra Holmes, trehwasin.

Kas teie ei tahaks mulle abiks olla selle jaladusliku mõistatuse ärajeletamise juures, herra Holmes? — lõpetas Sidney oma jutustamist.

Salapolitseinil oli jügawas mõttes. Wahe e wabel tõm-
bas ta omast sigarist paar tublit juitsju, raputas tuhka ja ütles:

— Esite kostge mulle mõne küsimuse peale, herra Sidney.

— Hea meelega.

— Teie ütlesite, et krahw rikka mehe kõige wanem
poeg oli.

— Jah.

— Kas tal palju sugulasi oli.

— Tal oli weel kaks wenda. Kõige nooremaga nen-
dest, nimega Markby, Horing ei käinud mitte läbi.

— Wiist jellepärast, et kolme wenna hulgas ainult üks
wõib esimene poeg olla — tähendas salapolitseinil.

— See wõib küll nii olla. Horing rääkis omast kõige
nooremast wennaist ainult harwa ja püüdis igapidi temast ee-
male hoida. Teie wennaga jai ta aga wäga hästi läbi.
Keskmine wend, nime järele lord Kerjon, elab Londonis.

— Kas teie tunnete mijs Jenny minewikku?

— Rahjaks ei tunne.

Holmes juitsetas ägedalt edasi.

— Ma pean plahwatuse kohta nägema ja majaga tutta-
waks jaama, kus mijs Jenny Harald oma tädiga elas. Müüd
aga lubage mulle natuke telephoni läbi rääkida.

— Olge nii lahked — ütles — Sidney ja tulge minu
järele.

Nende sõnadega tegi ta telephoni kapi ukse lahti, Holmes
laskis ennaft Hamburg — Ameerika laewajelti kontoriga ühen-
dada, palus siis Harry Taronit telephoni juurde kutjuda ja
laskis teda piletid ostmata jättes wõerastemajasse tagasi tulla.

Pärast jeda küsis salapolitseinil Sidney käest majaaadressi,
kus mijs Harald elas.

— Ma tahan jalamahhti ükspäini jenna minna — ütlege
mulle uulitsa nimi ja nummer.

— Broadway nr 18.

— Tänan. Ma wõtan jelle loo uurimise enese peale ja
panen kõik rattad käima, kuid ainult jelle tingimisega, et teie
kohalise politseiwalisusele jellest mitte teada ei anna. Wase
politsei töötab omal jõuul meie omalt poolt katsume erakombel
mõistatust ärafiletada.

Sidney lubas muidugi salapolitseiniku nõudmist täita.
Holmes kirjutas adressi üles ja jättis temaga jumalaga.

Uulitsjale jõudes leidis ta peagi Broadway nr 18 üles.

See oli juur tore maja. Sherlock Holmes näitas ukse-

hoidjale omad paberid ette ja keelas tema tuleku üle kellegile rääkida. Üksihoidja juhatas teda eesimehe korra peal olewasse korterisse, kus weel hilja aja eest misis Haraldid elasivad. Salapolitseinik alustas wiibimata oma uurimist.

Näha oli, et kohalik politsei juba ka oma korda jüin oli käinud. Holmes awas kõige pealt kirjutuse laua jahtlid, mis teda iseäranis huwitasiwad. Politseiametnikud olid kõik kirjad läbi seganud ja mitmed nendest, wähem tähtsamad, kõrwale pannud. Just wiimaste hulgas leidis Holmes mitmed, mis teda enam käefirja kui siju poolest huwitasiwad. Midagi iseäralikku ei olnud nendest jüisgi leida. Ta pani kirjad paigale, käänas jahtlid luffu ja läks pärast korteri läbiwaatamist wälja.

Süit ruttas ta majasse, milles krahw Horing elas ja wõttis jelle korteri hoolsa järelwaatuse alla. Surnukeha oli juba lahtilõikamiseks wälja wiidud, nii et tal järelwaatamise juures ühtegi effitajat ei olnud. Wäga tähtis oli see, et palju asju weel praegu nendes kohtades oliwad, kuhu neid kadunud krahw ise pannud oli.

Kõik tunnistas jüin rikkusest ja toredusest, oli ju kadunud, ka nende hulgast, kes juure waewaga oma kapitali protsentijid ära kulutada jõuawad.

Magu näha oli krahw juur jahimees ja weel juurem õrnajoo sõber. Sellest andsiwad hulka jahiriistu, ilusaid mälestuse ja asju naesterahwaste päewapiltijid tunnistust, mis igal pool seinu täitsiwad.

— Holmes astus kirjutuse tupp ja awas hulga jahtlittega kirjutuse laua. Kõik jahtlid oliwad täis kirjasid, juuremalt jaolt naesteeahwaste kirjasid nende hulgas oli ka Mabel Haraldi wabandamise kiri, mis Horing pärast tutawat juhtumist pidu õhtul oli jaanud.

Selle kirja pistis Holmes oma tasku, et teda furd wõerastemajas hoollega järele waadata.

Ta oli oma uurimisega rahul ja pööris koju tagasi.

Jäljeta ärakadunud.

— Teie käskisite mind siin oodata, — ütles Harry Taxon oma meistrile ust awades.

Jah mu kallid — Kostis Holmes — ei me saagi veel Ingliseaale jõida.

— Ma mõtlesin ka kohe jeda, — naeris Harry. — Kas teil ei ole ehk minu jaoks ka mõnda ülesannet?

— Ara ja hüppa ühtegi nii ruttu. Waatame parem üheskoos need firiad läbi.

Salapolitseinil wõttis taskust mitmed kirjad wälja ja pani neid käekirjade järele laua peale, mille juures Harry juure wudishimuga pealt waatas.

Kui Holmes kirjad läbi oli lugenud, nikutas ta rahuldawalt peaga.

— Ma arwan, et meil krahw Horingi kinniwõtmiseks hulka aega tarwis läheb. Keegi koputab ukse taga; Waata õige Harry, kes seal on.

Noormees tuli warsti tagasi ja teatas, et keegi noor neiu jookib salapolitseinifuga rääkida.

— Tema nimi on Mildred Bazon lijas ta juurde.

Noor, kahwatanud aga ilusa näoga neiu astus tuppa. Ta juured mustad filmad olid täis pijaraid . . .

— Wabandage, et ma teid ekjitan, — ütles neiu ja wõttis pakutud istet. — Ma olen ilma ühegi abita, jellepärast julgen ennast teie poole pöördä.

— Mis head wõin ma teie jaoks teha? — küsis salapolitseinil teda julgustades.

— Ma sõitsin Londonist siia — ütles neiu — minu peigmees, lord Kerjon . . .

Holmes tõstis pea ülesse.

— Lord Kerjon? Krahw Horingi wend?

— Seesama jah; kas teie tunnete teda?

— Ainult nime järele; rääkige aga edasi.

— Lord Kerjon oli minuga kihlatud. Laulatus pidi faks nädalat tagasi olema. Ma kutjusin külalisi juba pulma... kõik oli pidu tarwis walmis jeatud.

Kaswawa rahutuslega wotasin ma peigmehe tulekut... Määratud aeg läks juba mööda, aga minu armjam ei tulnud.

Ma jaatsin usaldusemehe Europasje, kes mulle jealt teatas et lord õigel ajal jealt ära jõitnud on.

Ragu näete, on jee üks wäga keeruline lugu. Ma pidin pidulised koju saatma ja hakkasin lordi otjima, nii hästi kui ma jeda wõisin, kuid asjata.

Mulki herra, aidake mind, teie üksi wõite jeda!

Minu peigmees on kõige parem inimene terwes ilmas.

Ta armastas mind tõsijelt. Tema kadumine tabas mind aga kui wälk selgest taewast ja n: a murras asjata jelle üle pead, mis wõiks tema jalaliku wiibimise põhjuseks olla.

Ma ei taha uskuda, et temaga mõni iseäralik õnnetus juhtus. Nii palju kui ma tean, ei olnud lordil ühtegi waenlast; kõik armastasiwad teda.

Ei, jee ei wõi wõimalik olla!

Juba faks nädalat oleme kõik, mina ja mu jugulased asjata jelle mõistatuse üle pead murdnud. Lõppeks jaatis mu isa ajalehe toimetuslele jellest teatust, kes terve juhtumise omais lehtedes äratirjeldasiwad ja kõiki neid üleskutjusiwad enesest märki anda, kui nad lordist midagi teadwad. Ei olnud abi ei pikaisi ajalehede kirjeldustest ega lubatud jummost. Ühtegi teatust ei tulnud kusgilt poolt, ühe sõnaga, meil ei ole praegu kõige wähematgi aimdust lordi kohta.

Minu isa tegi weel enam; ta andis lordi kadumiseft poletjeile teada. See ei uurinud ka rohkem midagi wälja, kui jeda, et lord tõesti Inglismaalt Ameerikasje on jõitnud; muud midagi.

Kui nägin et jellest ka midagi wälja ei tulnud, wõtsin ma nõuiks ühes emaga ka Ameerikasje reisiida. Peigmees rääkis mulle, et tal faks wenda Ameerikas elawat: Markby ja krahw Horing. Esmine nendest on San Franciscos, kuna teine siin elab.

Mul on weel weel weike lootus, et mu peigmees otje teel Londonist oma noorema wenna juurde külaliseks jõitis. Mis põhjusel ta jeda wõis teha, jellest pole mul wähematgi aimdust... Wõib olla, et temale mõni wotamata õnnetus juhtus, wõib olla, et tal mõni kuri waenlane on, kelle eest ta

ennast ehk San Franciscos warjul hoiab. Ma sijemine heal räägib mulle, et ma jealt teda leida wõin.

Täna hommikul alustasin ma oma otsumist uuesti ja tahtsin kõige pealt krahw Springi jutule minna. Kes kirjeldab aga minu ehmatusi, kui ma kuulda jain, et ta furnud on. Ma pidin peaaegu minestujesse langema, kui ma treppi mööda üles minnes kandraamile wastu tulin, mille peal krahwi furnuteha alla wiidi.

Päris haiglane jõudsin ma wiimaks ema juurde koju tagasi.

— Sõidame nii ruttu kui võimalik San Franciscosse, palusin ma emat — katsume vähemalt kõige nooremat lordi wenda üles otsida.

Täna mõtlejime meie jenna ära reisiida suhtumise kombel jain ma aga teada, et teie, herra Holmes, praegu siin wiibite.

Silmapilk tegin ma otsuseks teid üles otsida ja kõik teile ära rääkida. Olge nii lahked ja andke mulle nõuu, mis pean ma tegema, kas jõitma wõi mitte?

— Ei ole tarwis jõita, — kostis küsitaw koke, — Ma ei uju et jellest midagi abi oleks. Jäege parem siia Bostonisse, kuni ma teile teatust jaadan. Ma annan oma abilise läbi teile teada, kui ma midagi leian. Ma wõtan selle loo uurimise oma kätte.

— Ma olen kõigeaga rahul, — kostis miis Bazon kerge- ma jiidamega. Teie peale on nüüd mu ainuke lootus weel. Kui teie mu peigmehe üles otsite, siis ei ole mu tänul piiri.

— Ma olen walmis teid aitama, — kostis jalapoleitseinik.

— See on aga küsitaw, kas inimese wõim üleüldse weel jaksab teie peigmeest tagasi tuua.

Miis Bazon waatas hirmuga jalapolitseiniku otja ja ta filmad täitsiwad end pisaratega.

— Ma loodan, et see ainult arwamine on, — ütles ta.

— Seda ma ujun ka, muud midagi. Loodame, et lord elus ja terwisel on ja et kõik pärast poole hästi lõpeb. Tema kadumise põhjused on minule ka tundmatad; tarwis esite selle loo jalajat alustust tundma õppida. Teie ütlesite et lordi kolmas wend, Markby, San-Franciscos elab?

— Jah, — kostis neiu. — Tal olla seal ilus juwemaja fuure pargiga, lõune pool linna ligidal, San Francisco ja Redwoodi jaama wahel. Selle pargi jai ta pärast wanemate jurma omale päranduseks.

Sherlock Holmes kirjutas jeda oma raamatusje üles ja tõusis püsti.

— Kas teie mõikjite natuke kannatada ja mitte enne Bostonist ära jõita, kuni ma teil teadmist jaadan?

— Ma palun emat, et ta teie jõowi täidaks, — kostis miis Bazon.

— Hüwa, Zätke nüüd natukejeks ajaks kõik omad ot-simise plaanid jeisma. Uskuge ja lootke, et kõik hästi läheb ja lahutage oma meelt parem teatris käimijega. Ühejõnaga, tehke nii, nagu olekrite teie Bostonisje lõbustama jõitnud. Ärge kurvastage ühtegi, ärge kaotage lootust ja ootage minu poolt teateid.

Sherlock Holmes jaatis neiut kunni ukjeni ja istus siis leentooli peale, kus ta mõne minuti jõigawasti mõttes oli. Siis aga kufjus ta Harry enese juurde ja käsks kusgilt kõi-kide reijijate nimekirja muretjeda, kes wiimastel kümnel päewal laewadega Ühendadud riikidesje on tulnud.

Peale jelle wõttis ta oma kübara ja tept ja läks uksest wälja.

— Asi hakkab juba jelguma, — pomises ta ijenejele, trepist alla minnes. Nüüd on mul tarwis weel enne San Franciscosje jõitmist järele kuulata, kas lord Kerson tõesti Londonist ära jõitis, ehk kas ta tõeste jia jõitis ja weel mõnda muud jõundmust, mis Uues ilmas ette wõijiwad tulla.

3. peatükk.

San-Franciscos.

Sherlock Holmes jai kõik teada, mis tal waja oli; ifka enam ja enam jelgus asi, et ta õigel jälgil on.

Kuue päewa eest oliwad kaks reijijat aurulaewa Minerwa peal jia tulnud, kes tunnistajate kirjeldamise järele wäga hästi tapetud krahwi wennad wõijiwad olla.

Kuni Waitse Okeani raudteeni leidis ta nende jälgi, jelle juures ei jõudnud ta juisgi mitte jelgusele, kus nad mõlemad Waitse Okeani poole jõitjivad wõi mitte.

Dma abilist Harryt jaatis ta teelt Bostonisje tagasi kahekordse ülesandega: kui tarwis, neiu Bazonile nõuaks ja abiks olla, kõigepealt aga Bostonis ettevaatlikult edasi murida.

Nje istus ta raudtee rongi peale, et wiiepäewalist tüitawat jõitu Atlanti Okeanist kuni Wailje Okeanini ettewõtta.

Ta jõit läks New-Yorkist, Philadelphiasst ja suurtest järwedest mööda, waguni akantest nägi ta „tuulte linna“ ja ruttas ifka edasi õhtu poole, üle Kaljumägede Marmonide maale, üle Sierra Nevada lõhelise mäeselja ja jõudis wiimaks San-Francisco „Kullawarawatesje.“

Õht linn tale küll kaunis wõeras oli, oskas ta jüisgi peagi teed linnast wälja Redwoodi jaama poole leida.

Jaama ja linna wahel filmas ta warsti ilujat losji moodi ehitust fejet juurt parki, mis mere äärt mööda inglis penikoorma pikkujeni ulatas.

Tähendatud maja lahtisest uksest astus praegu keegi mees-terahwas jisse. Ta waatas terajelt enese ümber ja kui ligidal kedagi näha ei olnud, läks ta treppimööda tõije korra peale.

Suurtes, toredate maja riistadega ehitatud tubades walitfes jügaw pühalik waihus.

Wõeras mees ei jäenud aga kauaks seisatama.

Rähku läks ta pikka korridori mööda, mille põrand pehme riidega kaetud oli, edasi ja jõudis wiimaks riidest lahti wõtmise tuppa, mille aknad wälja hoowi poole läkfiwad. Siin oles filmas teda üks teener, kes teda imestawa pilguga waatles.

— Kas ma wõikfin majaherraga kokkujaada? —

Küjis wõeras.

— Majaherra läks losjikirikusje palwetama, — jai ta wastujeks.

— Ma usjun, et ma teda ei ekjitats, kui ma tajakeiji ka kirikusje lähekfin, et jelle jiseumist ehitust näha jaada.“

— Ei tea . . . aga wõib olla . . . — kostis teener.

— Suhatage mind jenna — ütles wõeras teenrile, kes esite wastu waidles, pärajst aga, kui ta head jootraha oli jaanud, heameelega tema joowi täitis.

Teener läks ees ja tegi kõik ukjed, mis ette tuliwad, tajakeiji lahti. Wõeras jõudis wiimaks kirikusje, kus parajasti jumalateenistus oli, kuhu mitte ükfi oma maja inimesjed, waid ka palju naabri rahwast kogunud oli. Markby pidas iseeneje ja naabrite jaoks oma kulul õpetaja.

Wõeras peitis ennaft nägemata kombel akna õõnjuses olewa jamba taha. Suured, kõrged aknad oliwad kaunis ilu-

hate piltidega kaunistatud, mis kirikusse tungivaid walguje kiiri natuke nõrgendajiwad.

Mina õnnujest wõis tundmata wõeras hõlpjasti noort paari silmitseda, kes teda enam huwitas, kui kõik kõijed inimesed, kes kirikus palwetajiwad. Meesterahwas oli umbes 22 aastane noormees, kes niisama wana ilusa noore neiu kõrwal seisis.

Sel ajal kui ilus naesterahwas tähelnepanelikult jutlust kuulas waatas tema kaaslane jagedaste kartlikult enese ümber.

Zga kard kui losji herra, sest noormees see ta oligi, ümber waatas, jäi ta waade kartlikult tundmata wõera mehe peale peatama.

Näitas, nagu ootaks ta kannatamatalt jumalateenistuse lõpetust, mis läbi ta wõimalust jaaks häbemata wõera käest tema siiatuleku põhjust järele küsida.

Wõeral oli ka hinu losji omanifuga rääkida. Wäga rõõmus, et jutlus wiimaks lõppes, jostistas noormees kõrwal seiswale neiuile paar sõna kõrwa jisse, mis peale see warsti sijemistesse tubadesse ära kadus, kuna ta ise tundmata wõerale lähenes.

Kirikus olew rahwas läks pea-sisjekäigu läbi wälja, iga üks oma kodu.

— Teie tahtsite mulle midagi ütelda? — küsis tundmata, — olge nii hea ja teatage oma joowi. Losjiomanik, kellele niijugune kõnewiis mitte meelt mööda ei olnud, waatas uhkelt wõera mehe peale ja ütles:

— Teie nägu tuletab mulle ühte tuttawat meelde. Kas teie ei wõiks mulle oma nime teatada? Ärge imestage ühtegi minu nõudmise üle, aga kui jelle maja peremees arwan ma enesel õiguse olewat teie käest küsida, mispärast teie kõigel jutluje ajal wahetpidamata minu pruudi peale wahtisite?

— Wõib olla, et ma teie pruudi peale rohkem waatajin kui lubatud on, — kostis Sherlock Holmes, — kuid jelle juures ei olnud mul ühtegi eesmärki. Teie ka, herra Markby, ärge pange pahaks, wahtisite ühte lugu minu poole.

Seda üteldes tahtis ta wälja minna, aga Markby astus temale ette.

— Palun mitte pahaks panna, aga ma pean oma nõudmist kordama, et teie enese nime ütleks. Silmapaistew jarnadus näitab mulle . . . ma ei tea kuida seda nimetada . . . minu arwates peaks mul teiega midagi ühendust olema, mis mulle

aga praegu mitte meelde ei tule. Kas teie ehk ei tunne . . .
— Markby jostistas tundmatale midagi kõrva.

See lehitas olajid.

— Kuda teie jelle peale tulete? — küjis ta rahulikult.
Markby wiivitas natuke aega wastusega.

— Teie nõuate seletusi, — ütles ta wiimaks, — olge
siis nii hea ja tulge minuga ühes lossi.

— Ma tulen tunni aja pärast teie juurde, — kostis
mõeras.

— Mis pärast mitte nüüd kohe? — küjis lossi peremees.

— Teie olete ju minu külaline.

— Tänan wäga lahkuje eest. Mina reisin lõbu pärast,
trehmasin juhtumise korral siia ja tahtsin teie ilusat lossi, parti
ja ümbrust ligemalt waadata.

— Ehk lubate siis, et ma teile waatamise juures juha-
tajaks olen?

— Tänan wäga. Kui teil midagi jelle wastu ei ole, et
ma ühispäini teie lossi waatan, siis lähen ma nüüd kohe ja
tulen tunni aja pärast tagasi.

Salapolitseinik kummardas ja läks firikust wälja. Ta
käis risti ja põigiti pargi läbi ja waatas juure imestujega
jelle juurepäralist sissejeadet. Selle juures pani ta tähele, et
juured puud kuni merekaldani ulatasiwad. Siit läks ta firi-
kusse weel kord tagasi, waatas jelle terajelt läbi ja astus siis
lossi sisse.

— Dhoo, — jostistas ta iseenele, — kes mind petta
tahab, peab homnikul õige wara üles tõusma.

— Ta ütles mulle krahw Horingi uime kõrwa sisse.

Lossi sisse minnes silmas ta korridori otjas kellegi pilka-
walt naeratawat nägu. Natuke kõrwale pöörates tegi ta, et ta
jeda tähele ei pannud ja waatas uudishimulikult wana inglisi
wiisi järele tehtud korridori gipsist ilustusi.

Mõne minuti pärast kästis ta teenrit ennast lossi oma-
nikule teatada. Peagi tuli teener tagasi ja kutsus teda kõrwal
olewasse tuppä.

Markby oli ühki päini.

— Teie tahtsite minuga rääkida, — ütles Holmes lossi-
omaniku poole ja wõttis palumata istet.

— Jah, — kostis see, — ma soowisin teiega rääkimist firi-
kus, kui ma weel ihegi ei teadnud mis pärast. Nüüd on mu
soow aga juba kindla põhja leidnud.

— Mis teie jellega mõtlete?



— Wäga lihtsat asja. Minu tulewane abitaaja, Jenny Harald on teid ära tunnud, et teie kuulus jalapoliitseinit Sherlof Holmes olete.

— Kas mijs Haraldil jäs mind tarwis karta en? — küjis Holmes külmä rahuga.

— Lubage mulle jelle küsimise peale mitte wastata, — kostis Markby niijamasuguse rahuga, kuna ta heal natuke pilkamist awaldas. — Ma tahtsin teile weel teada anda, et teie wistist mõneks ajaks minu külalijets jäete.

— Teie tahjite ütelda, et ma wastu tahtnuist teie külalijeks pean jääma, — naeris jalapoliitseinit.

— Koguni mitte — Markby ütles jeda juba filmapaijtuwa pilkamijega. — Ma loodan, et teie minu palwet taqasi ei lütkä.

— Ma tean juba ette ära, et teie mind wäga lahsesti wastu wõtma saate! Bergis jalutades nägin ma peaaegu iga juurema puu taga salaja luurajaid ja kirikus oli lugu niijama. Praegusel filmailgul, mil ma teiega räägin, on teie wõderaste tuas hulka külaliji, kellede hulgas mitmed ta sõjariistus on. Ahah, waadate, kuda usje eesriite liigub. See on teie tulewane abitaaja, kes usje taga kuulab. Wot misjuguine teie wõderaste wastuwõtmine on!

— Soowin teie tähelepanemijele õnne! — kostis Markby alumiist mokka hammustades.

— See ei ole weel mitte kõik, mis ma tähelepannud olen, — rääkis Holmes rahulikult edasi. Ma nägin weel palju töiji huwitawaid asju. Aga mispäraast ei kutsu teie mijs Jennyt ta jia? Mis ta ilmaaegu usje taga seisab ja oma kõrwu waewab. See, mida ma jün räägin on temale niijama huwitaw kui teilegi.

Markby hammustas jälle mokka ja lütkas eesriide kõrwale, mille tagast ilus mustafilmaline naisterahwas wälja tuli. Ta näo peal lehwis pilkaw naeratus.

— Ha, ha, herra Sherlof Holmes, — hüidis ta, — kas teie tõesti mind eesriide taga nägite?

— Astuge lähemale, ütles ta wiisakalt — kolme wäkel lähel jutt löbusamine. Ma näen mijs, et teie minu rutulise arusaamise üle imestate. See ei olegi nii kunstlik. Minu praegusel jün olemisel olen ma palju fentsakamaid asju tähelepannud.

See leentool, näitujeks, mille peal ma praegu istun,

Sherlof Holmesi päewaraamat 5 lugu 2 anne.

on ni kawalasti tehtud, et ma ühe išeäralise wedru läbi, mis praegu herra Markby käe all on, igal filmapilgul jurma wõiksin leida, kui ma omalt poolt mõnda sõjariista mõtleksin pruukida. Ma ei räägigi jellest nõbrist, mis seal nurgakapitejes warjule on peidetud on, ega kiwist mis siin jelles mustas karbikeses warjul seisab. Ei ole muud midagi tarwis, kui ainult karbi külles olewa nupukese peale wajutada ja kiwi lendab häkilise jõuga teie lugupeetud „külalijele“ wastu pead. Eks ole tõsi, niisugustest asjadest jaan ma hästi ruttu aru?

Jenny Harald nakkutas oma sõrmi jeda kuuldes; Markby õerus käega otjaesijst. Sherlock Holmes hakkas uuesti naerma.

— Kas ma wõiksin jeda teada jaada, mis teie nüüd minuga mõtlete teha?

— Meie soow oli teid siin mõni päew finni pidada, — kostis Markby. — Et teie aga wäga ruttu ja kergesti kõigist asjust aru jaate, siis peame meie teie kohta tõije plaani wälja mõtlema.

— Kas ma jeda ei tohiks teada jaada?

— Meie teid siit enam elusalt wälja ei laje.

— Eh — kostis Holmes rahulikult. Minu mood on mitte midagi ülepea ja kaela teha. Kuni jurmani on mul weel aega küll. Ma tahan elada ja teie räägite mulle jurmast. Aga, aga . . . kas ma ei wõiks paluda mijs Jennit seletada, mispärast tema „armjam“ nii häkilise jurma jai? Sõna „armjam“ leidjin ma teie eneste kirjast, mida teie krahw Horingile jaatjite.

Teie ei wõi uskudagi kui uudishimulised jurmale mõisatud inimesed on!

Ra tahaksin ma heameelega teada jaada, mis põhjusel teie tädi tutwal pidu õhtul krahw Horingit laimas ja teda jalapolitseinikuks nimetas.

— Sellepärast, et Markby ka pidu õhtul oli ja mina jeda ärakeelata tahjin, et wennaakste wahel mitte rääkimist poleks tulnud — kostis mijs Harald otjekoheselt.

— Nüüd jaan ma aru. Teie lätsite aga weel kaugemale ja otjustasite jeda inimest ärahukata, jest et ta teil ees oli. Selle eesmärgiga jaatjite teie temale kirja, mis lõhkuwa ollusega täidetud oli. Seda mõtlejite teie wäga kawalasti wälja. Wõib olla, et ma ehk ekjin mõnes asjus?

— Ei jugugi mitte, teie olete wäga terane uuriija — kostis Jenny.

— Mispärast teie enne waest krahwi ennast arma stama

lastite hakata ja alles pärast seda teda ära surmasite?

Markby waatas pea Jenny pea Holmesi otja.

— Kas ja seda temale ka teada annad? — küüsis ta.

— Ega ta selle läbi midagi ei kaota, — kostis jalapolitseinik pilkawal toonil. — Surmale mõistetud wiivad ju kõik jaladused enesega ühes hauda.

Ja ta pööras ennast järgmiste sõnadega naesterahwa poole:

— Urge kartke ühtegi; ma tean juba kõik ja wõin teile ije ära seletada. Teie ei tahtnud kahtluse alla jääda; jellepärast toimetasite nii, et Horing teid armastama hakkas, kuna teie ije armastaja oja ainult mängisite. Ijeäralikul juhtumisel oli teie ohwri sõber herra Sidney, just seekord juures, kui kiri kätte toodi ja tema teab ka, kelle käega adresse kirja peal oli kirjutatud. Teie ije kirjutajate adresse ja jaatjate pakki, milles plahwatam ollus oli.

Miiwiiji tegite teie ette waatamata saumu. Kurjategijanna nimi on teada. Mis oli aga tapmise põhjus? Oh, see on ju kerge ärandista! Krahw Horing oli kõige wanem poeg ja Inglismaa seaduse järele oli tema ka krahwi nime ja kõige liikumata waranduse pärija. See oli aga Markbyle tülik ees, jest ka temal oli päranduse peale juur hinni.

Markby tõmbas näo wiltu, nagu oleks teda wälk tabanud.

— Seda teate teie? — ütles ta.

Holmes nikutas peaga ja naeratas.

— Teie olete Horingi noorem wend, herra Markby. Tema surma järele oleksite teie peale juurt warandust ka weel krahwi nime pärandanud.

Kuust teie seda kõik teate?

— Ha, ha, mis pärast ma siis jalapolitseinik olen . . .

Mind huwitab aga weel üks, asi mis sündis Mildred Bazoni peigmehega, kes Inglise maal laulatamisele jõitis ja selle juures häkitsel ära kadus?

— Mis? Ka jee on teil teada?

Holmes tõendas seda peanikutamisega.

— Lord Kerson oli teie ema kõige armjam poeg ja jellepärast jättis ta temale oma juure waranduse terwelt päranduseks. Teie ahnusel oli nõuu ka seda oma kätte saada ja jellepärast surtasite oma kae ka tema elu järele.

— Mina ei ja aru . . .

— Kuust ma seda tean? Minu eest ei jää midagi warjule. Müüd aga lõpetame oma jutu ja jätame üksteist jumalaga,

nagu jeda haritud wiisakad inimesed kunagi teewad. Ma mõtlen, et teil jelle vastu midagi ei ole. Sumalaga!

— Waatke, kui julge ta weel, on — hüüdis Jenny pilkawa naeratamisega, — ah nüüd ma jaan aru, kuida lugu teiega on. Teie loodate wäljastpoolt abi jaada?

— Olge rahulik, mijs, keegi ei tea, et ma siin olen ja jellepärast ei tea ükski mulle appi tulla. Wana harjunud kumbe järele püüan ma ise üksipäini ennaft peasta. Hm, kes teab kumb meist wõidab. Minul on nõuu . . .

— Meie tähelepannomist petta ja ära põgeneda? See teil korda ei lähe.

— Seda ma juft üelda ei tahtnud. Ma tean, et teil palju abilisi on, kes alati minu järele walwawad. Sellepärast ei ole mul ka hinu teid petta. Ma tahan teile midagi muud ütelda, mis teid inestama junnib.

— Wiist jeda, et teie põgenemise peale meister olete.

— Seeford pean mina teie rutulist arusaamist ineks panema, — ütles jalapolitseinik rahulikult. — Kas meie ei paneks figarid juitsema?

Nende sõnadega pistis ta käe tasku, et sigari toofi wälja wõtta ja nihutas ühtlasi jalaga, ilma et keegi jeda tähele oleks pannud, leentooli natuke kõrwale, nii et jelle jalad mitte jelle tarwis määratud aukudesse pöranda jees ei wõinud jattuda.

— Käed püisti! — hüüdis Markby. Mõlemad Jennyga waatafiwad nad jalapolitseiniku käe peale ja ei pannud jellepärast tähele, mis ta jalaga tegi.

— Mis teil nüüd on? Urwaste, et ma rewolwrit taskust wõtan.“ Urge mõtelgi ühtegi minuft nii halvasti. Ma tahtsin teile ainult ütelda, et — ta waatas kella — et kahe minuti pärast . . . ma olen waba.

Kas teate, mispärast ma jellega nii wäga ruttan? Lord Kerjoni pärast, keda teie hullumajasse jaata tahate. Ma tean, et see teie palaw soow on, aga jätke parem see mõte maha. Teie effite, Lord Kerjoni wõtab peagi omale noore abikaasa ja joidab Inglismmale tagasi. Küll mina teda nii kaugele aitan!

— Wilets koer! — hüüdis Markby ja tormas rusikatega Holmeji kallale.

Holmes, kes kõige vastu waluis oli, ei soowinud oma elu odawalt ära anda.

Uhe hüppamisega oli ta Markby kõrwal ja tugewa rusika hoobiga vastu pead tegi ta oma wastaje nii uimajeks, et see

põrandale maha kukkus. Niijama tegi ta ka Jennyga ja kargas siis revolwer käes tuast wälja korridori peale.

Mõlemad teendrid ei ootanud niijugust juhtumist. Nagu näljased hundid tormasiwad nad põgeneja järele, kes korrage ümber pööris ja kummagile nendest kuuli pähe kihutas.

Wiimaks hüppas ta korridori akna läbi aeda ja jooksis kõigeist jõuust kiriku poole.

Altari taga leidis ta awanije, kuhu ta ennaft ruttu ära peitis.

— Noh, — ütles ta revolwrit laadides, — siit nad mind ruttu ei leia . . . Minul on neid aga tarwis finni viida. Senikauaks pean ennaft aga warjul hoidma . . . Kui Markby meelemõistujele tuleb, jaadab ta mind terve jalga otjima. Eks näeme, kumb meist wõidab.

4. peatükk.

Kawal lõks.

Salapolitseinik oli juba enam tundi aega omas warjupaigas ootanud, kui ta wiimaks sammusid kuulis. Keegi tuli palwekotta ja hakkas otjimist.

Holmes istus kuirakil omas peidupaigas ja ei julgenud kõwaste hingatagi. See oli selge, et Markby ja Jenny Harald temale kättemaksta püüawad.

Znimejed, kes kirikusje tulid jäiwad wiimaks seisma wõi läkijwad wälja tagasi. Kirikus oli natuse aja pärast jälle kõik wait. Wõib olla, et kiriku seinte sees weel mõned jala uksed ja käigud on, millede läbi nägemata, losji peajeda wõib. Dõepoolest nähti ka nii olema.

Markby ja tema kaaslane ei jätnud ju ühtegi abinõud oma kaitjeks tarwitamata.

See oli kindel, et nad Holmesi ärapõgenemist ei uskunud. Üksigi teener ei olnud teda aias näinud ja wärawa waht tõendas, et selle aja sees keegi wärawast wälja ei olnud läinud.

Müüd kuulduisiwad jälle sammud . . . keegi tuli jälle kirikusje.

Need olivad Markby ja Jenny.

— Ei ole kedagi, ta on siiski ärapögenenud — ütles meesterahwas, Holmes kuulis iga sõna selgesti. — Tarnis lossi torni all olev kelder ja kõik part hoolega läbi otstida. Kui meile hädaoht ähwardab, siis annan ma sulle jellest märki ja ja pead siis kohe asju kokku panema hakkama. Siin rahulikelt enom magada ei või. Ütle Grayle, et ta aurulaewa alati valmis peab, kui juba pimedaks läheb, peame ärapögenema. Ole hästi ettevaatlik' Jenny. Kui ma midagi kahtlast ei leia, siis tulen ma warsti rahaga sinu juurde.

Jenny kuulas rahulikult pealt, kuna Markby hoolega iga nurka läbi otstis, Ühes kohas seina jees käigises uks ja Holmes kuulis kuda Markby pikkaniisi ja ettevaatlikult üles torni läks.

Salapolitseinik tarvitas jeda aega ja lipas revolver käes üle kiriku Markby järele pimedada trepi peale, mis üles torni wiis.

Torn oli kolmekorndne Holmes läks esimejelt korra läbi, siis tõigest ja oli lõppeks nii Markby ligidal, et ta tema rasket hingamist kuulis.

Läbi akna nägi ta taewast, mis pakjude pilwedega kaetud oli, kõne pilwed . . . Wäljas löi wälku ja müristas.

Sherlok Holmes jäi seijatama ja mõtles järele, mis nüüd teha. Ta nägi enese ees uks, mille taha ta wastane ära kadus. Kas minna uksest sisse ja püüda oma waenlast kinni wõtta, ehk tui ta wastu hakkaks, teda lihtsalt maha lasta, wõi oodata jelleks jündsamat filmapilku?

Laskest kuuldes oleks Jenny kohe hulga meestega appi jooksnud.

Wäljast kuuldus jälle kõwa kõuekärgatus, nii et torni seinad wabiseiwad.

Ta haaras juba ukse käsirauast kinni, kui korraga pöranda laud ta jalgade all käigises. Markby awas selle peale kohe ukse.

Ta mõtles, et Jenny tuli ja kahwatas ära kui furnu, kui ta salapolitseinikku enese ees filmas. Ruttu hüppas ta akna juurde. wilistas korra kõwaste ja libises. siis trepi käsi-
puid mööda alla.

See kõik jündis paari sekundiga.

Salapolitseinik tahtis oma wastajele järele jooksta ja jõudis juba alumise ukse juurde aga Markby oli juba uks alt kinni pandud. Riwiisi läks kurjategijal korda teda wangi wõtta:

Ilma pikema mõtlemiseta jookstis ta treppi mööda üles tagasi.

Loosfiomaniku abilised aga kogusiwad juba endid tema ta-
gaajaniiseks. Ta kuulis juba nende sammusid kitsa trepi peal.
Tornist wäljapeajemine oli wõimata.

Holmeji peas tekkis warsti uus plaan: Iga korra peal
oliwad trepi käänuudel kaunis juured platfid jäetud, kus wanad
määratu juured tühjad kastid seisuwad. Kõik oma jõudu kokku-
wõttes hakkas ta kastijid treppi mööda alla lastma. Kastid-
kukkusiwad koleda jõraga alla ja inimeste kija andis tunnistust,
et nii mõnigi hea hoobi jai. Riijuguse ootamata juuretülki
lastmise pärast jooksiwad nad kõik jälle trepi pealt ära, jeda sil-
mapilku tarwitas jalapolitseinik oma kajuks. Ta ruttas nii
kui wõis alla, lõi ukse kinni ja seadis hulka kastijid tema taha.

Wäljas lõi weel ikka wälku ja Holmes püüdis oma ümb-
rust torni aknast silmitsjeda. Korraga filmas ta akna all pikje
warda jämedat traati, mida mööda ta ennaft alla lasta mõt-
les. Kuid niipea kui ta wälja waatas, lendasiwad Markby ja
weel ühe teise meh^o poolt kaks kuuli akna piida jisse.

Ta läks akna juureft ära. Wäljas aga tagusiwad meh-
hed rusikatega ja kiwidega ukse kallal

Mis nüid teha?

— Klusalt ma alla ei anna, — jostistas ta läbi ham-
maste, — jeda rõõmu ma nendele ei tee. Kui palju kurjate-
gijaid ma oma töötamise ajal juba kinniwõtnud olen ja kui
paljude poolt ei ähwardanud mind jurma hädaoht! Tõtt
ütelda, olen ma ka praegugi kardetawas seisukorras, aga . . .
alla ma ei anna. Enne jaadan ma weel mõndagi omaist ta-
gaajajatest põrgu.

Rewolwrit ukse poole hoides, ootis ta igat eimest jisse-
tungijat, kui jee läwe peale ilmuks. Hädaohu kaswamiiega
jai ta ikka enam ja enam külmawerelisemaks. Weel wiima-
jel filmapilgul, julge ja kõige peale walnis, waatas ta oma
weikeft kindlust igalt poolt läbi.

Korraga filmas ta, et torni lae sees mõned lauad õige
lõdwalt talade külge olid kinnitatud. Kas ei olnud Markbyl
ehk siin kusgil oma raha jaoks mõnda peidupaika? Ta tõusis
trepi käsipuude peale püsti ja katsus oma arwamiist järele waa-
data. Ta leidis ka tõesti, et lauad hilja aja eest kinni löö-
dud olid.

Lõhkumine wäljas ukse taga läks ikka kõwemaks. Sher-
lock Holmes mõtles põgenemiseks uue plaani wälja. Et ene-
sele natuke arga wõita, seadis ta allawijatud kastid kõik korra-
pärast ukse taha, mis läbi jissepeajemine ka siis raskendatud

jai, kui üks eest ka maha löödud oli. Kui ta oma kindluse ehituse tööga valmis oli, hakkas ta pikkamisi trepist üles minnes oma põgenemise plaani korda jaatma.

Ettevaatlikult, aga siiski ajawiitmata, ronis ta torni lae alla, lükkas pool lahti olevad lauad kõrvale ja hüppas ülesse. Siis wõttis ta taskust elektri laterna wälja ja waatles oma seisukohta.

See oli neljanurgeline tuba. Põrandal oliwad läbijegamini mitu inimese pealuud ja terve hunnik inimeste luule-rede kontsid.

See ruum oli kas Markby perekonna matujepaik, ehk koht, kuhu kurjategijad omi ohwrid warjule pannud oliwad. Wümanne arwamine wõis niijama õige olla kui esinenegi.

Ehk Sherlock Holmes küll, tõtt ütelda, ilmas kedagi ei kartnud, aga seekord jooksis tal siiski külm wärin üle ihu, kui ta maas olewaid inimeste jätiheid waatas. Kuid aeg ei lubanud kaua nende juures wiibida. Tarwis oli nõuu leida, kuida jüt wälja peajeda. Tuas ei olnud ainukest ust; igalpool kiwiseinad. Nagu näha, tähendatud tuppa wõis ainult jelle awanije läbi peajeda, mis ta torni lae laudade kõrwalelükkamise läbi oli walmistanud. Mis otstarbe wõis niijugujel tual olla, kui tal ühtegi õiget ust ei olnud? Kui kurjategijad teda tõesti oma werise ameti jaoks tarwitasiwad, siis ei wõinud nad paremat kohta jelleks leidagi. Oma ohwite jurnulehad tõukasiwad nad lahti löödud laudade wahelt üles pimedasse ruumi ja asi oli tehtud.

Niimoodi järelemõteldes kuulis ta enese ligidal healeid. Ta kustutas kobe oma laterna ära, pani kõrwale lükatud awanije lauad jälle oma kohale tagasi ja jäi ootama, mis edasi tuleb. Korraga kuulis ta all rewolwri pauku ja üks kuul lendas Holmesi ligidal läbi õhukese lauast põranda wastu kiwist müüri, peagi wilistas weel tõine, kolmas ja palju tõisi kuulid. Kahllemata lastsiwad tema waenlased alt trepi pealt. Mendel oli korda läinud ust lahti murda ja lastid kõrwale toimetada.

Et teda kuulid mitte ei trehwaks tungis ta kõige kehaga wõimalikult müüri ligi ja ootas kannatlikult ära kuni lastmine järele jäi.

Lõpuks, umbes 20 minuti järele oli kõik jälle waike. Tagaajajad arwasiwad wistist, et jalapolitseinik juba kas jurnud ehk raskesti haawatud on ja jeepäraft enam kardetaw ei

olnud. Nuum, kus ta nüüd oli, näitas weel pimedamaks jäänud olema. Tagaajajad olid awause kõwasti kinni naelutanud.

Salapolitseinik üitias oma laterna jälle põlema, istus pörandale maha ja hakkas oma seisukorra üle järele mõtlema. Kas ta tõesti jüia nälja kätte pidi jurema?

Wiimaks hakkas ta oma tasku nuuga kivist tua seinte wastu kloopima, kuni ta korraga leidis, et ühes kohas õõnes kõmin wastu kõlas. Terasemal järeawaatamisel leidis ta, et seina sees juur kivi ennast pöördä lastis. Kõige jõuuga peale litjudes pööris kivi nagu hingede peal ümber ja tema tagast tuli kaunis juur awaus nähtawale. Laterna tule walgel nägi Holmes, et kivi tagune õõnjus wäga jüganaw ja ilma trepita oli. Wiimase ajemel rippus seina külles nõõrist redel, mis weel kaunis kindel nähti olema.

Ülma pikema järelemõtlemata hakkas ta redelit möõda alla ronima.

Kaua aega pidi ta niiwiiši ettewaatlikult kitjas korstna moodi õõnjuses ennast redelit möõda alla lastma, millel wähe-malt torni pikkus näitas olema. Wiimaks jõndis ta lossi all olewasse keldrisse. Uus lootus ajus ta jüdamesse ja see andis uut jõudu. Keldris filmas ta peagi ühte ust, mida ta kerge waewaga awas ja jellesse aia jaõsse wälja tuli, mis mere pool küljes oli.

Dõhtu warjud hakkasiwad juba maa peale langema kui Sherlock Holmes ennast jälle waba tundis olewat.

5. peatükk.

Torm ja tulekahju.

Meri oli kaunis wagane, kuid ifka juuremaks minew kõhin ja walge waht laenetel tähendas ilma muutmist. Sherlock Holmesil ei olnud aega jelle üle kaua järele mõtelda. Ta oli lossis jelgesti küllalt kuulnud, kui Markby Jennile tajafesti jofistas, et nad aurulaewa peal ära põgeneda tahawad.

Salapolitseinik läks kaldale. Pimeduse kätte all seisis ta jadama jüllal ja mõtles järele kuda moodi ta laewa peale peajeda, et kurjategijatega ühes jõita ja neid mitte filmist ära lasta.

Rauaageie otjimeie järele leidis ta rannast weikeje lootfiku, millega aga kaugemale mere peale jõita kaunis hädaohklik oli. Kuid jeal, kuhu teda kohusetäitmine kutsus, ei waatanud ta ühegi hädaohu peale.

Tuult ja laineid ärawõites jõudis ta kuni aurulaewani, mis kaljuliste mägede taga warjul oli. Masinist küttis juba auru jelle mõttega, et warsti teele jõita.

Holmes liikus oma lootfikuga wäga ettevaatlikult ja tasefesi, nagu indianlane, kes põesastikus oma waenlast waritjeb. Epite ei jäenud tal muud uduu üle, kui jõudmise abil ühe koha peal ennast paigal pidada ja ära oodata, kuni ilm pimedamaks läheb, Et lootfikus enkrut ei olnud, siis polnud see ka mitte kerge töö.

Pärast tormi maa peal ähwardas ka mere peal torm tulla. Lained läksiwad ikka juuremaks ja peksiwad kohijedes wastu kaljusid, kuna ilm pimedaks läks nagu hauas. Lõpeks hakkas wihma jada.

See kõik oli Holmesile õnneks. Kartuseta jõudis ta oma lootfiku laewa nina juurde, haaras rippuwast kõie otjast kinn. ja oli ühekorraga laewa lael.

Laewa peal ei näinud ta muud kedagi kui tüürimeest, kes weike laterna walgulsel laewa kettisid määris. Holmes pruukis pimedust oma kasuks, heitis põrandale maha ja roomas niiwiiši kui angerjas kuni tüürimehe juurde. Senna jõudes kargas ta ruttu üles, haaras tüürimehe kõrist kinni ja tõmbas ta maha pikali; ühtlasi jelsamal filmapilgul toppis ta temale rätiku juhu, jidus läed ja jalad kinni ja peitis teda siis kastide ja pakside wahele bresendi alla ära.

Tüürimanni wahast wihma kuue ja laewamehe mütsi ol ta enne ärawõtnud ja pani neid enesele selga. Ühtlasi mõttis ta ka tüürimehe ameti enese peale.

Nagu eht tüürimees kunagi, seisus ta ratta juures ja täitis kõiki käsujid, mis kapten komando jillalt andis.

Kõwa lõune õhtu tuul, mis maa poole puhus oli temale meelt mööda.

Warsti anti käsku ärajõita.

Taewas oli paksum pilwes, torm mängis laentega ja looppis neid üle laewa lae. Holmes pidi kõik oma jõudu kokku wõtma, et laewa jenna juhtida kuhu tarwis. Et mitte weelaluste kiwide otja ei jattuks, juhtis ta laewa koha lahtiessje meresje.

Külma ja niiskuse käes wärijedes mõttes uus tüirimees järele, kuida ta edaspidi töötama peab.

— Praegu pean ma ennaft jällegi poolest jaadik saatuse hooleks andma, — ütles ta iseenejele, — mis mind juba mitu korda on awitanud. Dõ on pime ja tormine. Kui ma oma waenlaste tähelepanemist nii palju jaakfin petta, et laewa San-Franciscosje sõuda! Seal nad olekfiwad kõik mul käes!

Laew kiikus edasi tormiliste laente turjal. Kuid selle ajemel, et maa poolt kaugemale sõita, juhtis tüirimees teda enam kalda poole.

Korraga tõusfiwad jalapolitseiniku selja taga, nagu maa alt, kaks kahtlast inimest nähtawale. Hele wälk walgustas nende nägusid.

— Torm wõib meile palju paha teha, eks ole tõsi Williams? mis? — küsis üks kelmidest.

— Hm — pomises tüirimees — parem oleks muidugi olnud maale jääda.

— Ja jenni oodata, kuni Sherlock Holmes meid oleks kinni wõtnud . . . mis?

— Kas Markby magab? — küsis jalapolitseinik.

— Kes niisuguse koera ilmaga wõib magada? — oli wastus. — Ta ije ja ta ilus kaasalane, mõlemad wärijewad hirmu pärast ja paluwad järele waadata, kas kõik korras on.

— Kõik on kortas!

Seljal ajal filmapilgul helendas jälle wälgu löök. Holmes pani filmad kinni ja tõmbas oma mütsi rohkem näo ette. Kuid liig hilja.

— See ei ole Williams! — hüüdis üks kelmidest. Ta kargas, nuga pihus, jalapolitseiniku kallale . . .

Holmes lipjas aga ojava hüppamisega kõrwale ja peasis niiviisi jurma hoobi alt. Selle järele kargatas rewolwri pauf. Ka seeford oskas tüirimees parajal filmapilgul kummardada, nii et kuul möõda läks. Nüüd aga hacras tema ka oma rewolwri, kuid mõlemad wastafed jookfiwad lae pealt kifaga alla:

— Sherlock Holmes on laewa peal!

Markby jooksis omast kajutist wälja. Põris sinine näst wiha pärast, juhtis ta oma rewolwri otja jalapolitseiniku rinna poole.

Wiimane jõudis peaaegu ihe korraga kolm pauku lasta.

Üks kelmideist kuffus trehvatult maha kuna tõine kuul Markay
kaest rewolwri ära wiis.

Seljal ajal ilmapiigul ilmus laewa peal tule leek.

— Tulekahju! Laew põleb!

Wiimane hüid pani kõiki wärijema. Kõige kõwemini
karjus Jenny. Nagu näha, olid mõned kergesti tuld wõtnud
materjalid laewa lael lastmise tule läbi põlema läinud.

Tuule mõjul läks tuli määratu kiirusega laiemale.

— Kus on paat! Kus? karjusiwad kõik läbijegamini.

Tuli lagunes juba peaaegu üle kõige laewa laiali
Markby jooftis laewa nina poole.

— Siia, siia! hüidis ta kõigist jõuist, kui arust ära.
Ta filmas all Sherlock Holmeji lootsikut ja hüppas jenna
sisse. Ühes euejega wõttis ta weel Jenny ja ühe kõije mees-
terahwa.

Tulekahju walgujel nägi jalapolitseinik, kuda nad tema
loodsikutega kalda poole jõitfiwad.

Wale tüirimees jäi ilma ühegi abita põlewa laewa peale!

Sellegi pärast ta meelt ei heitnud!

Päikeje esimejed kiired kuldasiwad taewa serwa. Tuul
hakkas waihemaks jäema ja wihased lained näitasiwad juba
ärawäijima.

Sherlock Holmes tahtis ennaft peasta. Põlew laew
wajus ifka enam ja enam sügawamale. Tule leegid lakkusi-
wad juba komando silda. Lõpetus oli ligi.

Ilma pikemalt mõtlemata wiskas Holmes oma raske
nahast ülikuue ära ja wiskas ennaft meresse.

Holmes oli hea ujuja aga mööda läinud õõ raske töö
ja külma wee mõjul hakkas ta jõud nõrkema. Laentega wõit-
lemisest jurmani wäsinud andis ta ennaft juba jaatuse hoolets,
kui korraga kellegi tugew käsi teda üles laewa peale tõmbas.

Ta ei teadnud enam, mis temaga jündis. Nagu läbi
udu nägi ta, et ta ümber wõerad madrujed toimetasiwad. Nad
paniwad ta kanderaami peale ja wiisiwad kajuti woodisje.

Peale jelle langes ta uimastusesse.

Kui kama ta niuwifi woodis oli, jeda ta ei määlستانud.
Kui ta üles ärkas, leidis ta ennaft wõera laewa kajutis.

— Kus ta wõis olla?

Ta piuidis oma mõtteid koguda.

— Bagana pihta! — hüüdis ta wiimaks, pani ennaft
riidesse ja tahtis wälja minna, aga üks oli lukus.

Mis jee tähendab?

Ta koputas... keegi ei kostnud... Oli ta jälle wangi jattunud?...

Ta koputas uuesti, aga kõwemini. Kus ta wõis olla. Mere peal wõi jadamas. Laew nähti ankrus seisma.

Korraga löi ta omale käega otja ette.

— See on Markby tegu! hüüdis ta wihajelt. — Wõib olla, et see laew ka tema oma on? See wõrukael jai mind jälle oma küüsi! Ahah, nüüd ma jaan aru! Markby rääkis kaptenile, kes teda lootfikust laewa peale wõttis, minust kõljugu karnu juttusid, nii et see uskuma hakkas ja mind wangi wõttis. Ta ise aga jai niimoodi mahti ärapägeneda. Pagana kawalus! wota aga, küll meie ka kord oma rehnungi teeme!

Ta käis kajutis edasi ja tagasi ja mõtles, mis nüüd teha. Üken oli liig weike ja kajuti seinast läbitungida ei olnud ka wõimalik.

Ta tegi ainsa lahti ja karjus kõigest jõust; wastu kostis ainult mere kohn.

— Kas jelle laewa peal tõesti kõik ära jurnud on? Wõib olla, et Markby mõne uue kawaluse wälja mõtles? Ta keelas ehk laewameestel minuga rääkida.

Weel kord hüüdis ta läbi ainsa ja katsus ust lahti murda, mis aga wäga tugew oli. Korraga tuliwad talle ta wargawõtmed meelde. Rätt tasku pistes ei leidnud ta neid enam, niisama ka palju teisi asju.

Meeleäraheitmisega tagus ta kätte ja jalgadega wastu ust, kuni jee wiimaks mõjus.

Ta kuulis lähenewaid jammušid.

— Tehke lahti! — hüüdis ta nii kõwasti kui jõudis. Tehke jilmapiik lahti, kui teie mitte kelnude nõuus ei ole.

Üks tehti lahti. Sherlock Holmesi ees seišis laewa kapten ja hoidis rewolwrit tema rinna wastu.

— Üra karju ühtegi nii koledasti, wa kallis, — urijes ta, — mina olen ju siin peremees ja kõik peawad minu käsku kuulama. Kõige pealt see, kelle elu ma peastjin ja kes weel pealegi ise weel kurjategia on.

— Kes teile jeda ütles?

— Noorherra ühes naissterahwaga ja jõudjaga, kes mind appi kutjusiwad.

— Seda ma mõtlešingi! — hüüdis jalapolitšeinik.

— Kus need kolm auuajat šiiš nüüd on?

Raldasje jõudes läkšivad nad politseivalitšusesse, et teie jooks, mu kallid, käeraudu tuua, — kostis merekaru.

— Nad petšivad teid! — ütles Holmes ja wõttis jala taskust oma tunnistuse wälja. — Kas teie tunnete jeda?

Rapten waatas kirjatuiki.

— Ruda moodi teie enesele kuulsa jalapolitseiniku Sherlock Holmesi pasši olete jaanud?

— Kuulik herra, kas teie siis aru ei saa, et mina ise Holmes olengi? Kurjategijad pruulisiwad minu minestust oma kajuks, vääkisiwad teile lolli juttusid ja põgenesid ise ära. Eks ole tõsi.

— Tõsi on tõsi. Sellepärast ma teid ka wangi paningi.

— Laske mind siit nii ruttu kui wõimalik wälja.

Kus meie niid oleme?

— San Francisco.

— Kas see kena paarite juba ammuugi maale läks?

— Umbes tund aega tagasi.

— Siis ei tohi meie minutitgi wiivitada . . .

Rapten oli siisgi weel mõttes.

— Aga kui teie jelle pasši ehk kudagi warastanud olete?

— Siis tulge minuga ühes politseisse. Seal jaate kõik kuulda. Politseimeister tunneb mind väga hästi.

— Mis siis kui teie tee peal ära põgenete?

— Siis pange mind raudu. Minul on see üks kõik . . .

Kuid pidage meeles, et teie iga wiivitatud minuti eest wastutate.

Merekaru kehitas õlasid. Ta kutsus kahte madrust ja käs kis tüürimehe ülewaatusel Holmesi politseivalitšusesse jaata.

6. peatükk.

Hullumaja s.

Kuulus jalapolitseinik, kes nii mõndagi kurjategijat raudu oli pannud, pidi täna, kui mõni juur kelm, kolme tugewa mehe wahi all linnast läbi minema.

Politseivalitšuses jai eksitus peagi ära jeletatud ja Holmes nõudis omale kahte politsei ametnikku Markby ja tema kaaslaste kinniwõtmiseks. Politseimeister ei täitnud

aga tema joowi ja seletas et ta ainult siis wõib wangi wõtmiseks abi anda, kui temale selleks New-Yorgi politsei poolt käsku antakse.

Kui ošaw ja harjunud kriminalist, — ütles ta — teate ju isegi, herra Holmes, et meie kohe iga ühte, kelle peale aga näpuga näidatakse, wangi wõtta ei wõi. Looge malle New-Yorgi walitjuse poolt käsk, siis olen ma walmis teid igapidi awitama. Sellest jeadusest ei tohi ma kõrwale astuda.

Et jee plaan nurja läks, ruttas Holmes telegrahwi jaama ja päris järele, kas Harry Taxon midagi uudist ei olnud kuulnud.

Telegrahwi ametnik andis temale järgmise telegrammi: „Markby wiis peast segaseks läinud Kerjoni Frisco waimuhaigete majasje. Harry.“

— Seega on minu arwamine õige, — ütles jalapolitseinik iseenejes. — Lord Kerjon on siin hullumajas. Meie peame teda ülesotsima.

Sherlock Holmes läks kõige pealt San-Francisco hullumajasje ja käskis ennast direktorile teatada.

Wiimane wõttis teda ka kohe wastu.

— Olen väga rõõmus kuulust jalapolitseiniku nähes — ütles direktor Belt ja pakkus temale istet.

— Minul on teie käest weikest seletust tarwis, mis ühe inimeje elu küsimuse kohta väga tähtjas on. Kas ei ole wiimase paari nädala jooksul teie ajutusesse üks noor inglane wastu wõetud ?

— Ma usun wist küll, herra Holmes, — kostis direktor. — Kui ma ei ekski, siis on jee wist herra Green. Waatame kohe järele.

Direktor Belt awas juure raamatu, otjäs natuke aega ja näitas siis rõnmega ühe rea peale. Holmes nägi:

Hra Green, Welsist, Inglismaal, pärit.

— Hm, — pomises jalapolitseinik, — aga kes teda siia tõi ?

— Ei jeda meie üles ei kirjuta. Haige tuli wist ije oma hea tahtmisega.

— Mis moodi tema haigus ennast awaldab ?

— Temal muud juttu ei ole, kui joowib aga oma õega abielusje heita.

— Kas ma ei wõiks haigega rääkida ?

— Miks ei, wõite küll.

Teda wiidi haige tuppa; Holmes nägi enese ees noort peenema näomooduga meest, kelle jegased filmad wainuhaigusest tunnistust andsiwad.

— Dere hommikust, herra Green, — ütles külaline.

Haige ei jaanud nähtawasti terwitamisest aru ja waatas endist wiisi sõnalaujumata enese ette.

— Kas teie ei tunne mind, herra Green? — küsis jalapolitseinik ja waatas temale terawasti filmadesse.

Haige waatas arusaamata pilguga tema peale.

— Arge nimetage minu päris nime, — ütles ta wiimaks kartlikult. — Mind aetakse taga ja jüüdistatakse, et ma inimeje ära tapnud olla. Mina aga olen oma õe õnnelik mees, teie teate ju üegi jeda.

— Kes teile jeda muinasjuttu ette rääkis? — küsis Holmes. Waadake julgesti minule filmadesse ja kostke ruttu minu küsimuste peale. Mina olen arst ja tahan teid terweks teha. Peale õe on teil ju weel pruut, keda teie wäga armastate, kuulge mind, Lord Kerjon.

— Kes teie olete? — küsis haige üksi filmi jalapolitseiniku otja wahtides.

— Teie arst, — kostis Holmes walju healega

Salapolitseiniku waade oli nii tungiw ja hypnotiseeriw, et haige wiimaks rahulijemaks jäi.

— Duletage meelde, lord, teie ei ole ju mitte abielus.

— Weel mitte abielus? — kordas noormees ja puudutas käega viisakalt — Jah . . . aga . . . — korraga pistis ta käe tasku ja tõmbas jealt fortjunud paberi tüki wälja. — Siin on ju kirjutatud . . .

— Mis on kirjutatud? — küsis jalapolitseinik. — Andke mulle ka lugeda.

Ta wõttis paberi haige käest ja luges:

„Mõttele, mis ja teed. Sa tahad oma lihast õde „naejeks wõtta! Kas ja niiuguje weresegaduse järeldusi „ei tunne. Kui ja jelle kirja läbi oled lugenud, jõida „wiibimata Inglise maalt ära . . . jäta isamaa maha ja „jõida Ameerikasse wenna juurde, kes sind hukatusest „peastab. Bostonis saad ja lähemat seletust.“

— Kirjas seisis ju ometi, et teie oma õega weel abielusje pole heitnud, waid et teil üleüldse mõte on naisst wõtta. See tähendab, et teie weel poissmees olete.

— Poissmees? Ahah, jeal on kirjutatud — mu pea hahtab jälle ümberkäima — kaebas lord.

— Ma katfun teie haigust kergendada, — ütles Holmes. — Kostke aga selgesti minu küsimiste peale, kui wõite. Kas lubate, lord Kerjon. Ta nikutas peaga.

— Urge kartke midagi — rääkis Holmes sõbraliku naeratamisega edasi: Meie oleme siin üksi päinis. Ütelge, keda teie kõige rohkem kardate?

— Oma wenda Markbyt.

— Teda siin ei ole, seega ei wõi ta teile midagi paha teha, lord Kerjon... kas ei ole tõsi, teie olete ju lord Kerjon?

— Jah.

— Kas teil on üle pea õde?

— Jah, ma mõtlen nii... aga ma ei tea... Markby räägib nii.

— Millal ta rääkis ja kus?

— Kui ma Bostonisse jõitsin.

— Nüüd ma jaan aru; teie räägite juba kaunis selgesti. Katstuge kõik meelde tuletada, mis teiega juündis, kui teie Inglismaalt ära jõitsite, enne seda päewa, kui teie laulatus pidi olema. Kas teil on jee päew weel meeles?

— Ma kardan jelle peale mõelda... ma wärijen juba kui ta mulle meelde tuleb, — kostis haige.

— Jääge rahule. Ma ütlen teile weel kord, et teil midagi tarwis karta ei ole. Teie kartus tuleb kõik jellest, et teie natuke aega hullumajas olete olnud... Kõik, mis Markby teile rääkis on — päris wale.

— Wale? ... Markby rääkis ju ...

— Markby ei rääkinud õigust, uskuge mind. Millal teie jelle kirja saite? — küsis Holmes ja pistis paberi tüki salamahti oma tasku.

— Kirja? — haige silitas jälle käega oma otjaeijst — Minule pisteti ta pihku, kui ma tõlda istusin. Esimesel filmapilgul ei pannud ma teda tähelegi, kui ma aga pärast ta läbi lugesin, kartsin ma mõistust ära kaotada... Minu esimene töö oli kohe jadamasse ja sealt laewaga New-Yorki jõita. Sealt jõitsin ma raudteel Bostoni, kus mind wafjalis wend Markby wastu wõttis.

— Mis wend teile siis rääkis?

— Et... et ta pärast isa surma paberid olla leidnud, milledest selgus, et meil weel õde, nimega Mildred oli, seejama keda ma naejesks wõtta tahtsin.

Wiimaste sõnade juures hakkas ta nutma.

Sherlock-Holmes'i päewaraamat 5 lugu 3 anne.

— Mildred minu Mildred! Minu kallid õde! mu abikaasa!
— Arge ajage tühja juttu, teie ei ole veel abielus, mötelge ometi järele!

— Murkby tõendab, et meie juba laulatatud olla ja jee ajab mind peaaegu meeläraheitimisele.

— Jutustage mulle parem oma mööda läinud elulugu — ütles Holmes, lootes, et haige ehk siis oma õde ja abikaasa ära unustab. — Mul on praegu aega ja ma kuulaks heameelega teie juttu.

— Mul on palju... ma ei ja kõik neid nimepidi nimetada, nad on mu terve elu ärarikkunud — alustas lord rahulikult oma jutustamist. — Kes neid aga minu vastu ülesäsitab, jeda ma ei tea.

— Sellest pole wiga ühtegi, rääkige aga julgesti edasi, ütles Holmes.

— Minul on nägemata wäenlased . . .

— Jah, üks kõige wähemalt; rääkige aga edasi.

Selle peale jutustas lord kaunis ladujalt ja selge arusaamisega, kuida teda mitu korda ja mitmet moodi äratappa taheti. Kord pistetud ta maja põlema, lootes et ta lukku pandud uste pärast jisse jääb ja otja saab, kord haawatud teda läbi ainsa rewolvori kuuliga, kord raputud jalamahti kihwti ta toidu hulka, kuid ikka oli ta õnnelikult weel eluga peafenud.

— Umbes kuus wõit seitse korda katjuti mind kõiki moodi arahukkata, kuni jee nendele wiimiks ometi korda läks mind üles puua.

— Kuida nii, üles puua? Teie teie olete ju elus.

— Ei, ei, nad poosiwad mind tõesti üles. Wadke, mis ma elus juba kõik läbiteinud olen. Ega siis ka ime ei ole, et mu terwis juba lõhkama hakkab . . .

— Teie olete muidu terve küll, ainult närwid on liig ülesäritatud, — ütles jalapoleitseinit. — Riikige aga edasi, kuida nad teid üles poosiwad.

— Sellest on paar aastad tagasi, kui üks minu endisest kooliwendadest, Edgar Allon, mind Indiasse, Haiderabodi linna reisiiseltfilijeks kutjus. Ta oli minu sõber ja väga tubli poisj, wahwa India kindralli poeg, kuid väga õnnetu omas elus: tal oli tiisiku haigus ja jellepärast saatsiwadgi arstid teda lõuna maale elama. Ma ei tahtnud tema pahwile wastu panna, isäranis weel jellepärast, et ta päewad juba loetud olid . . . Meie jõudjime ka peagi kohale, kuid Edgar jäi kohe raskesti haigeks. Pilt merereis mõjus ta terwise peale halwasti

ja kats nädalat pärast kohale jõudmist oli ta jurnud. Ma lasjnin ta auujasti kristliku jurnuaia peale maha matta ja hakkajin tagasi reiju wastu walmistama.

Ma elajin seekord linna serwas weifjes üksitus majakeses. Kõik oli juba reiju tarwis walmis pandud. Tõijel homnikul wara pidin ma ära sõitma. Ma ei wõtnud ennast riidest lahtigi, waid tukkuin niijama oma reiji kohwrite peal.

Wõis juba kejs öö olla, kui mind induslane, mu teener, ülesäratas ja seletas, et linnaist jalk soldatid on tulnud ja minu järele päriwad.

— Mis nad minuist tahawad? — ütlesin ma, — jün on mõni efsitus. Ütle nendele, et ma kohe tulen.

Tuast wälja astades nägin ma, et terwe maja sõjariistus soldatitega ümberpiiratud oli. Kolm ohwitseri, tõijste nägudega, seijiwad mõekade najale toetades ufse ees. Üks nendest, ameti poolest näha wanem, astus minule wastu ja küjis lühidalt:

— Lord Kerjon?

— Jah, — Kostjnin ma, — aga ma ei jaa aru...

Major kortjutas kulnu, pööris mulle jelga ja komandas soldatitele, keda 8 meest oli.

— Edaji, marjch!

— Wõite ifeci minu imestuist arwata. Soldatid wõtjwad mind eneste kesketele ja wiijiwad üksiku tühja stepi poole...

Ma piüidjnin nendele tee peal seletada, et ma waba Ingliismaa kodanik olen, aga sellest ei tahtnud keegi midagi kuulda.

— Ei ole seletusi tarwis, — ütles major mõrudalt, — asi on jelge.

Mul tõujiwad hirmu pärast juukjed püsti. Taewa jermal tõujis kühjas kuu sirp üles ja walgustas tühja, koletat steppi. Umbes kahe Ingliis penikoorma kaugusel linnaist jai fall seijatama

Ohwitserid ajusiwad ainukele juurema puu alla ja pistjwad omad paljad mõegad otjapidi maa fiske, kuna soldatid minu ümber tihedas ringis seijiwad.

— Mis see tähendab? — küsjnin ma hirmu pärast warijedes.

Major seletas:

— Wait olla! Natan Kollbey, kuulge wäljakohtu otjust.

— Wäljakohus?! Mina ei ole mitte Natan Kollbey, ma ei tunnegi seda inimest.

Major ei pannud minu sõnu tähelegi.

— Natan Kollbey, kes ennast Lord Kerjoni nime all

warjul peab — rääkis ta kuiwalt edasi — teie olete kaua otjitanu politika kurjategia.

— Mina ... politika kurjategija?

— Teie müüsite Amerika Ühendatud Riikidele meie ajumaade kindluste plaanid ära.

— Misjugu ne nali! — hüüdsin ma naeratades, — siin peab juur efektus olema.

— Wait olla! — kätatas ülem.

— Mu herrad! — ütles ta ohwitseride poole, — kas teie peate Natan Kollbend jüüdlaseks, et ta plaanide müümisega Inglismaale kahju tegi?

— Süüdlane — oli lühikene kostus.

— Mu herrad, mis on teie otjus tema kohta.

— Surma nuhtlus poomise läbi.

Major waatas mõrudalt minu otja.

— See on ka minu arwamine. Soldatid, — ütles ta konwoidele — jaatke otjus täide!

Ma tahtsin kijendada, aga mulle topiti rätik suhu. Üks soldat wöttis taskust kōie, millel filmus otjas oli ja sidus tōise otja tugewa otja külge. Raks tōist soldatit fidusiwad mul kōied jēlja taha. Siis tōstsiwad nad tōiste abil mind ülesse ja see, kes kōie juures seisis, pani mulle filmuse kaela ümber ...

Mis minuga pärast jündis, jeda mälestan ma nagu läbi une. Kõrwus oli mul juur kohin, mille hulka wahete wahel nagu mõne juure kella löömine kostis, filmade ees wälkusiwad hulka jademaid, kuna rind asjata õhku püüdis. . . .

Kui ma jälle filmad lahti tegin, olin ma pikali maas ja nägin enese ümber mitu induslast.

— Ta elab, — hüüdsiwad nad rõõmuga ja jutustasiwad mulle pärast, kui ma üles tõusin, et nad linnast koju minnes mitut meest trehwanud, kes neid nähes põejastikku põgenenud, kus juures mõningad nendest papist tehtud kiwred ja puust püssid ära kaotanud. Mis teie jellest arwate? — küsis noor lord.

— Keda teie kōikide nende kuritegude juures jüüdlaseks peate — küsis Holmes.

— Ei kedagi. Ma ei tea, kas mul üks wõi rohkem waenlasti on.

— Ma arwan teie waenlasti tundma, — tähendas jala-politseimit. — Kas lubate minu nõuu järele teha?

— Kui teie mind mu waenlastest tahate wabastada, siis luban küll.

Kas teie tõesti arst olete?

— Jah, ma olen teie arst, — ütles Holmes naeratades. — Ma tahan teid terweks teha. Ma olen jelle peale kindel, et teist weel õnnelik abielumees saab.

— Zialgi! — kostis Lord — ma ei wõta iialgi naeit, jeit et ma kedagi muud ei armasta, kui Mildredi, oma õde. Markby ütles et...

— Markby ekis. Miis Mildred on teie pruut. Kas teie siis ujute, kui ta ise jeda teile ütleb?

— Kas ta siin, Ameerikas on?

— Muidugi.

— Kus ta on? — hüüdis Lord elawalt, — laske mind tema juurde.

— Kannatage natuke... küll teie warsti teda näete — jeletas jalapolitseinik ja tõusis tooli pealt üles.

— Kuda lugu on? — küsis direktor Welt Holmesilt, kui ta haigemaja konturisje tagasi tuli.

— Kõik on korras, — wastas jalapolitseinik. — Muretsege aga jelle eest, et haige närwid rahu jaakjivad, siis wõib ta mõne päewa pärast oma pruudi juurde tagasi minna.

— Siis ei ole see mitte tema õde?

— Ei ole. See mõte on temale hypnotiseerimise läbi pähe topitud. Mulle läks korda teda jellest mõjust wabastada.

Kõige pealt palun teid, herra direktor, ärge laske haiget mitte enne wälja, kui ma jelleks paraja aja arwan olema. Temal on palju waenlasi ja nii wõiks kergesti õnnetus juhindida.

Kõik saab nii tehtud, kuda teie soowite, herra Holmes. Salapolitseinik andis jumalaga jätmiseks kätt ja jõitis wafjali.

7. peatükk.

Kurjategijate tagajamine.

Wassali jõudes päris ta rongide äramineku aega järele. Tal oli tarwis teada, kas Markby oma armukejega juba jõudis lähemasse Atlandimere jadamasse wõi mitte.

Dotesaalis filmas ta pileti kassa ligidal weikest poissi kes terajelt möödaminewad inimesi filmitjes.

— See on Markby spion — pomises jalapolitseinik iseenele, — ta tahab teada saada, kas ma San Franciscost ära sõidan wõi mitte. Tal on nõuu oma lossi tagasi minna.

— Tõise klassi pileti kuni New-Yorki — ütles Holmes kõwasti, nii et poisjs jeda jelgesti kuulis, — mis kella aeg läheb kiirrong?

— Kahekümne minuti pärast, — kostis piletimüia.

Holmes maffis nõuetawa jumma, sai pileti ja läks wälja platformi peale, kas ta edasi tagasi käies rongi wotas. Ettewaatlikult ümberwaadates filmas ta, et poisjs läbi akna ta terajelt tema järele kuuras.

Peagi tuli rong ähtides ja Holmes astus wagunisse, sõitis kuni lähema jaamani, tuli jeal pealt maha ja pööris linna tagasi.

Linnas muretjes ta enejele wana, näruse ülikonna. Selle tõmbas ta omale jelga ja muutis ennast nii kerjajaks ümber. Peale selle pani ta omale weel halli juukstega paruka pähe, wärwis näo ja habeme koguni tõistmoodi, nii et endijest Holmesist vähematgi tundemärki näha polnud.

Siis wiskas ta weel kerjakoti, milles tarwilised tööriistad warjul oliwad, õlale ja hakkas pikkamisi Markby lossi poole lontima.

Niiwiisi jõudis ta natuke aja pärast lossi aia juurde. Shtu oli ilus. Aru oli juba ülestõusnud ja walgustas maad. Tüki aega seisis Holmes mõttes ja kuulatades, siis aga

ronis ta kassi omanuuga üle aia. Jälle seisis ta terajelt kuulades. Et aga ümberringi ühtegi elust hinge näha ega kuulda ei olnud, siis peitis ta ennast lähema se põelasse aia ja katkas oma tööplaani järele mõtlema.

Ta waade langes jägedasti lossi warju peale, mis alumiise torni ukse peale heitis.

Kui ta selle ukse juurde tahtis jõuda, siis pidi ta üle laia teelahlme minema, mis luue kiirtest täielikult walgustatud oli. Ta heitis ennast pikali maha ja ootas nii mõne minuti.

Ümberringi oli kõik wagane.

Wiimaks roomas ta kui siil pikkamisi maad mööda edasi.

Lossi aknatest ei wõinud teda ka keegi näha, jesi et pakjud põejad neid warjajiwad.

Kuugilt aknast ei paisunud tuld, lossi elanikud olid mistist reijist wäsinud ja puhkajiwad cunugi. Holmes jõudis juba ukse juurde ja tegi ta cma riistadega lahti.

Kui ta aga lossi astudes ust jälle finni tahtis panna, haarcijiwad kaks tugewat kätt ta ümber ja sidujwad ta käed selja taha finni.

— Dere ähtust, lallis Holmes! — ütles Marthy jala politseimeiku ette astudes. — Kuida lugu on? Eks ma arwanud öieti, et teie jälle jüa tagasi tulete. Pähme tuppä. See ford teie enam ei peaje kuhugi, teie wiimne tunnite on tulnud.

Holmes ei kaotanud aga oma külma rahu.

— Kes teab weel, kelle wiimne tunnite praegu löönud on, — kostis ta naeratades.

Tagast lükates wiidi teda lossi wõeraste tuppä.

Siin tuli temale Jenny pilkawa naeratusega wastu.

— Wõtte istet, herra Holmes, — ütles ta wiisakalt ja kui jalapolitseimeik ta joomi täitis, rääkis ta edasi: — Tõesti, kentsakas lugu, jai me jälle ükskõijega kokku. Aga mispärast teid niisugune kentsakas ülikond on?

— Ha, ha, ha, — naeris Marthy, — wana rebane langes ometi lõhku. Ta ei arwanudgi, et mu tubli poisj kuni Redwoodi jaamani temaga ühes jõttis ja mitte samnugi temast maha ei jäenud! Mis teie ije ka selle kohta ütlete?

— Mis jeal ütelda, — kostis Holmes, — jee oli küll hästi tehtud, aga . . . kes jüisgi teab, kelle pool wõit on.

— Siin ei ole wõidust juttugi, — pilkas Marthy, — teie wõit on all kiriku keldris, kuhu ma teid praegu tahan wiia.

— Oh, jee on huwitaw!

— Ja jah, mu kallis külaline, teie jaate omale romantilise elukoha, aia kessel, paarkümmend jalga maa all.

— Väga kena!

— Urge aga mõelge, et jälle ära jaate jooksta. Ukjed on rauast ja vahid ümber.

— Üleliigne viisakus teie poolt. Mis teie mulle asjata seletate, ma tean juba jeda kohta. See on teie perekonna jurnuhaud, — naeris Sherlock Holmes.

Markby andis oma abilisele märki ja see võttis kõidiku otjast kinni, millega jalapolitseiniku käed seotud olivad.

— Väheme, — ütles Markby.

Nad läksivad aiaist läbi ja jõudsid maaaluse jurnu-
haua ukse ette.

— Siin on siis teie arvates minu elutee ots?

— Jah, mu kallis, — seletas lossiomani, — pimedas, sumbumud õhus, ilma wee ja toiduta, võite rahulikult oma surma oodata.

— Hm, see ei ole juust mitte väga rõõmustav.

— Peale selle valmistasin ma teie jaoks veel ühe meie keese kingituse.

— Teie olete põhjatu lahke, mul on päris häbi sellepärast teie ees, — naeris jalapolitseinik ja mõtles ise selle juures järele, kuidamoodi ennaist ära peasta.

Ta ei kaotanud oma rahu ka siis mitte, kui üks kurjategijatest, kes lossiteenri ülikonda kandis, juure võtmega maaaluse käigu ukse avas.

Laterna tule valgusel läks terve jalg, Holmes kõige ees, maa alla, milles mitu jaokskonda oli. Ühes tühjas ruumis, mille nurgas tühi puujärg seis, jäinwad nad peatama.

— Waatke, see ongi mu kingitus, millest ma teile rääkisin, — ütles Markby firstukaant üleoststes, — olge nii head, kallis külaline ja võtke omale tema jees aset. . . Julgemine; tehke, nagu oleksite kodus. . . Teie ei julge? Poisid, aidate teda! — hüüdis ta kurjategijatele.

Need täitsivad ta koha käsku: haarasivad temast kinni ja panivad teda firstu pikali. Siis idusivad nad ta käed rinna peale ja mäsijivad terve teha nõõridega firstu külge. nii et ta ainuist liigetgi liigutada ei võinud.

— Soo, — ütles Markby, — nüüd võime julged olla, et ta jälle ära ei jookse.

Ta ise waatas veel hoolega kõidikute jälmed järele.

— Kallis Holmes, ma unun, et teie ka jeda teada ta-

hakkate, mis ma veel teie jaoks olen valmistanud. Waatke, ma kardan, et teil pikali maas olles aeg igawaks wõib minna, jellepärast paneme teile ^{ma}weel weikse pörgumafina jeltsiks.

— Waadake, herra Holmes, see plekist riist on nõndanimetatud pörgumafin. Ta on dünamidiga täidetud. Kui äratamise kell kõlilema hakkab, siis wõtab karbi sees olew weike elektri batarei tuld ja . . . kas teate, mis siis sünnib? Kas olete ennemalt niisugust pörgumafinat näinud? Etks see ole tore ülesleidus?

— Tõepoolest wäga kena, — kiitis jalapolitseinik naljatades.

Marlby waatas oma armukese otja.

— Mis ja arwad, kallis Jenny, misjuguise numbri peale meie kella äratamise wärgi paneme? Praegu on kell kaks öösel. . . Kas paneme kella kolme wõi nelja peale?

— Oh, niisuguseie kuulsale inimesele kui Sherlock Holmes, peame natuke rohkem aega järelnõtlemiseks andma, — pilkas Jenny. — Lase ta waeuweb weel mõne tunni. Peale selle olen ma wäga wäsinud ja tahan magada. Plahwatus ärataks mind aga wäga wara üles. Pane äratamise wärk kella seitsme peale, kui ma siis üles ärkan, pole wiga, ma pean ju wara hommikul muidugi suprema minema.

— Sündku siis sinu tahtmist mööda, Jenny, — kostis Marlby oma sõranna joowi täites. Ta seadis tunni näitaja seitsme peale ja pani laterna ka niiviisi kirstu kaane peale, et waigus kella tunnilaua peale langes.

— Tänaage mijs Jennyt, et ta teile testamendi tegemiseks niipalju aega jättis; ma mõtlen, et teie nüüd isegi aru jaate, kui hea minu tulewane abikaasa on.

— Muidugi olen ma selle eest tänulik, — kostis jalapolitseinik rahulikult, — iseäranis siis, kui ma siit jälle wabaks saan.

Marlby pistis naerma.

— Põrgu jaate teie siit! — hüidis ta. — Wiige palju terwid minu wenna Horingile. Meie aga sõidame homme hommikul Inglismaale. Kui joowite, siis wõin teie poolt lord Kerjonile ja ta pruudile palju terwid wiia.

Nende sõnadega pööris ta ümber ja läks ufje poole.

— Zällenagemijeni Londonis, herra Marlby! — hüidis Holmes nendele järele.

Kurjategija ei kostnud jellepeale jalapolitseinikule midagi. Oma abilisi aga kästis ta magama minna, jest et siin kõik walmamine asjata on. — Homme kella seitseme aeg äratab meid plahwatus. Üks jagu kabetit saab küll rikunud, aga mis see tähendab — jelle rõõmu kohta et see nuuskija ometi kõrd otša leidis. Mõni minut hiljemine kuulis Holmes kuda wälimine raste rauduks jälle lufftu käänat.

8. p e a t ü k k.

Saatufe käsi.

Holmes ei tahtnud kudagi uskuda, et see wiimane põõ tema elus on. Üffinda jäädes halas ta oma peastmise plaani mõtlemas. Ta katjus kõige pealt pead tõsta ja kõidikuid kaffi närida.

See oli raste ja pifaline töö.

Neg läks oma soodu; tunni näitaja jõudis kiirelt edasi.

Juba oli tund möödas aga töö ei olnud weel kuigi kauge. Kõige kardetawam oli pörgumasina lähedus: ei wõinud ju ägedaid liigutusi teha. Masinat kella küllest lahti wõtta ehk kaugemale panna wõis ta ainult siis, kui tal käed wabad olid. Ei olnud seepärast muud midagi teha, kui wigasti edasi närida. Suureks õnneks oli, et tal tugewad ja terwed hambad olivad.

Dunninäitaja lähenes juba 4-da numbrile, kui tal wiimaks juure waewa järele korda läks rinna peal olewat kōik kaffi närida. Nüüd oli tarwis käte kõidikutega sedasama teha.

See läks juba fergemine, jest nüüd wõis ta kaela lahke mine liigutada. Eht küll juust weri jooksis, jest et hambad ja igemed wigastatud jaiwad, ei jätnud ta närimist järele, kuni tellu witeks täed wabaks jaiwad.

Nüüd oli juurem töö tehtud. Taskust otšis ta oma nua üles ja paari minuti järele oli ta täieste waba. Selle järele wõttis ta nagu mõni ojaw mehniker pörgumasina üffikute jagude kaupa lahti ja pani eest kõrwale.

Nüüd oli tarwis nõuni leida, kuida wangist wälja peaseda. Keldris ei olnud ühteegi akant. Ükse lõhkumiseft ei wõinud juttugi olla. Keldris ümber kobades leidis ta korraga nurgast raud fangi. See oli juba palju wäärt. Umbes tunni ajaga laewas ta müüri alt niisuguse augu, et läbi aeda wõis peaseda. Kella järele oli weel kümme minutit seitsmest puudus.

Korraga pistis Sherlock Holmes naerma: tale näitas kona mõte pähe tulema.

Ettevaatlikult seadis ta lahtimõetud pörgumafina jälle uuesti kofku, nagu ta enne oli olnud ja ronis siis haugust wälja ning ruttas ajawiitmata Redwoodi jaama poole.

Natukefe aja pärast pani juur plahwatus õhu wärijema. Pörgumafin oli oma ülesannet täitnud.

— Marlby ja Jenny wõivad nüüd rõõmsad olla! — ütles ta naerdes ifcenesele, — küllab nüüd näeme, kes wõidab.

Redwoodi jaamast sõitis ta San-Franziscosse, pani enesele teised riided jelga ja ruttas hullumajasse.

Lord Verjon tundis ennast palju termema olewat. Ta oli väga rõõmus jalapolitseimiku nähes ja küsis elawalt pruudi järele.

Haigemaja direktoril ei olnud midagi selle wastu, et teda hullumajast wälja lasta. Nii sõitsiwad nad mõlemad Sherlock Holmesjega Bostoni.

Kurjategijad pidiwad jalapolitseimiku arwamist mööda mõne päewa pärast New-Yorki jõudma, kust nad laewaga Inglis maale tahtsiwad sõita.

Bostonisje jõudsiwad lord Verjon ja Holmes ilma ühegi äpardujeta.

Harry Taron, kes telegrafwi teel teatuse oli saanud, ootas neid walfalis ja kõit ühes kois sõitsiwad Imperiali wõerastemajasse.

Siin jai lord oma pruudiga kofku. Nende rõõmul ei olnud piiri . . .

Sherlock Holmes jättis peagi nendega, kelledele ta niipalju head oli teinud, jümalaga ja ruttas ühes Harry Taroniga New-Yorki.

Snn oli nendele seekord peri. Nad jaiwad warsti teada, kus Marlby oma armufesega korterit oli wõtnud.

— Reid wangi wõtta on meil weel aega küll — ütles Holmes

Nüid on tarwis piletid Inglismaale sõitmiseks muretseda. Kui nad oma reisu tarwis kõik walmis olid pannud läks Holmes kurjategijate elukorterisje. Markbyd ennast ei olnud kodus. Jenny ehmatas jalapolitseinikku nähes nii ära, et ta sõnagi juust ei saanud. Holmesil oli seega kerge asi teda raudu panna.

— Urge kartse ühtegi, — ütles ta naljatades — see on ainult minu waim, kes teie ees seisab. Nüid nõuab ta aga kehajagusiid tagasi, mis herra Markby aias laiali pillatud said. Si ole wiga midagi; ulje ees ootab teid töld, mis teid ruttu wadjali wiib.

Bostonis ootawad teid minu ametiwennad. Mende käest jaate oma tulewiku saatusi kuulda.

— Ta jaatis teda kuni wulitsjal ootawa töllani, mille ümber mitu politseiametnikku seisiwad.

— Pidage meeles, — ütles Holmes politsei ametnikkudele, — kui suurt wastutamiist teie eneste peale wõtate. Hoidke wangi, kui oma filma tera; wagunis pange tale jalad raudu. Lind on kõrge lennuga, teda ei wõi jugugi filmist lasta.

Kui ametnikud oma wangiga ära sõitiwad, läks Holmes wõerastemajasje tagasi Markby tulekut ära ootama, kes kawnis hilja ilmus.

Treppi mööda üles minnes wilistas ta lustilist lugu ja jattus selle juures tõise politseinikkude jalga küüsi, mille juhatajaks Sherlock Holmes oli.

— Rafige minema! — hüidis ta metslikult kui hullumeelne. — Ma ei lasje ennast raudu panna, wälja!

Korraaga filmas ta kuuljat jalapolitseinikku ja kohkus ära.

— Mis see tähendab . . . teie olete siin?

— Pärijelt mina ije . . . mis siis, kas see teile ei meeldi?

— Kus Jenny on? — küsis ta lähijewa healega.

— Suba warjul.

— Wangis?

Holmes nikutas peaga.

— Tema on ilma süita! — sõjistas ta.

— Ma olen teie üteluji alati kalliks pidanud, aga miis Jenny kohta ei muuda see asjalugu siisgi mitte. Seeford peab ta oma reiju Bostonisje jalgrauades ette wõtma.

— Tema on süita, — kordas Markby kangelaeljelt. — Mina armastasin teda wäga . . . See on kõik minu süi, et tema ka mu wenna Horingi loost oja wõttis . . .

— Aga lord Kerfon? —
— Ma tahtsin tema warandust omale saada ja seda kõik väga armastatud Jenny jalgade ette heita. Horing oli ka jurma väärt, sest et . . . Lubage, ma seletan jeda kõik ära. . .

— Hüwa, — kostis jalapolitseinik. — Kuni äraõiduni on weel aega. Ma kuulan heameelega teie juttu. Kuid ma palun tõtt rääkida, jula tõtt.

Markby istus raudu kõlistades tooli peale ja rääkis edasi:

— Ma olin juba kihlatud ja olin oma tulewase naese wenna, Richard Harald, juures kostis. Jenny oli väga meelepäraline neiu . . . teie ise nägite teda ju. Need oliwad kõige õnnelikumad päewad mu elus.

Korraga pidin ma votamata põhjusel San-Franciscoosse reijima; ma tahtsin seekord jeda lossi osta, mida teie juba tunnete. Jenny jäi oma wenna juurde. Äraõidotes oli mul juur kartus oma wenna Horingi pärast, kes ka Haraldide juures käis ja jagedaste liiga julgesti Jenny peale waatas.

Mu pruut kirjutas mulle igapäew, aga ta kirjade siju läks päew päewalt ifka kuuwemaks ja üksluisemaks, mis mulle wiimaks piina tegi.

Ma pöörfin sellepärast häkitse tagasi, ilma et keegi mind oodanud oleks.

Oma tulewase naesewenna aias pingi peal nägin ma kahte inimest . . . Need oliwad Jenny ja wend Horing . . . Mõlemad kaelustasiwad üksteist.

Teie mõite arvata, mis mu jüda jeda nähes tundis. Terwe torm tõusis mu rinnus. Ma kutsusin oma truudusetu pruudi kõrwale ja nõudsin temalt seletust Jenny tõstis käed nagu wandeks taewa poole ja ütles:

— Ma tunnistan ise et kõik minu wastu on, aga usu mind, ma olen jüita. Pärast sinu äraõiditu ei jätnud Horing mind filmapilguksagi rahule. Ta käis alati kui paha waim mu järele ja ehk ma kül temale jelleks midagi põhjust ei annud, waid alati temast kõrwale hoida püüdsin, ei pannud sinu wend meie kihlamist tähelegi. Sgal pool, kus ta mind aga nägi, pakkus ta mulle oma patust armastust. Niiviisi mässis ta mind kui hämblik waest kärbest oma wõrku . . . Usu mind, tema ja minu wahel ei olnud weel midagi ijeäralikku . . . Ma olen sinule seesamasuguseks jäenud, nagu ma olin. Peasta mind ainult tema mõju alt, jeda üksnes palun ma sinult.

Asjata mürdsin ma pead, mis ma tegema pidin, et Horing mind rahule jätaks. Ta tahtis minult jeda ära võtta, mis minul kõige kallim ilmas oli.

Märi weeri mööda andsin ma temale ka sellest märku, mis ma tema kohta arvasin.

Ükskord kutsus Richard Harald kullaliski metsa jahi peale, mis umbes paar inglisi penikoormat linnast kaugel oli. Vähe peremees niuretses jahimeestele jenna sõiduks omalt poolt ka hobused.

Mina istusin Horingiga ühes ühte wankrisse ja sõitsin ka jahile. See peal põrkas meie sõiduriist vastu juurt kändu ja kukkus ümber, kus juures Horing oma öla ära wigastas ja sellepärast walujalt hoigades koju tagasi pööris. Ma unustajin jeda weel ütelda, et see õnnetus aintult Horingi enese ettevaatamuse pärast juündis.

Ma ei pannud jeda lugu juurt tähelegi ja läksin tõis-tega ühes jahi peale. Pärast jahi lõpetust nägin ma Jennyt kahwatanud näoga ja nutuste filmadega.

Ükski halastaw öde ei oleks paremini haiget rawitseda ostanud kui Jenny Horingit rawitses.

See ajas mind weel rohkem wihale.

Ma wõtsin nõuaks ei iialgi enam jellesse majasse tagasi pöördä. Enne tahtsijn ma aga weel kord Jennyga rääkida.

— Sa ehk tuled mind natuke maad saatma, — ütlesin ma temale weel wiimisel filmapilgul.

— Ei, jee ei lähe, mu sõber, — kostis ta.

— Jenny, — hüüdsin ma, — jae siis jumalaga, igawesti!

Da hakkas nutma ja ütles:

— Halasta mu peale.

See liigutas mind nii wäga, et ma weel ära ei läinud. Tõisfel hommikul leidsin ma omas tuas laua peal järgmise kirja:

Jenny kirjutas: „Ma ei wõi sind petta. Sa oled nii hea ja auus. . . Täiemä parem Jumalaga! Sõtda siit ära ja anna mulle andeks.“

Ma olin kui arust ära. Ma sõitsin kohe New-Yorki, arwates, et Jenny ka jenna sõitis, kuid ehtsijn, ta sõitis Bostoni.

Ma leidsin teda jealt ühe kauge sugulase juurest. Ma otisijn teda jelsamal õhtul üles. Mendel oli just parajasti

pidu heategewalts otstarbeks, kuhu ka Horing oli kutjutud. Ma olin wäga pahane Jenny peale ja ütlesin, et nii kaua kui Horing siin on, mina oma jalgagi siia majasse ei pista.

Selle peale sain ma wastujeks, et ta juba kindlasti nõuults on wõtnud Horingiga abielusse heita. Sellest tunnust jaadik wandusin ma Horingile surma . . . Jenny pistis jälle nutma ja linnitas, et ta mind ükspäinis armastab ja ainult ije ennast Horingi mõju alt wabastada ei suuda.

— Hea küll, — ütlesin ma, — kui see tõesti nii on, siis näita oma armastust minu wastu, seega, et ja ije temale kirja lõhkema ollusjega jaadad.

Mis jelle järele sündis, on teile juba teada. Ma tapšin Horingi tema abil ära . . . muudu ei olnud see ju wõimalik. Ma ei kahetse oma tegu jugugi; mõtelge ije, mis ta minuga tegi.

Kui Markby parajaste oma juttu lõpetas, kõlajiwad kaks pauku, mis terwes wõderastemajas kuulda oli.

Sisse astuwad teenrid nägiwad eneste ees kahte wõitlewat meest.

Markbyle oli jutu ajal korda läinud nägemata ühte kätt rauust lahti teha ja taskust oma rewolwrit wõtta.

Kuid jalapolitseinik märkas weel õigel ajal jeda: Markby ei juutnud weel õieti sihtida, kui Holmes ta õldest kinni haaras ja osawa liigutusjega rewolwri otja kurjategia enese poole pööris. Laskest ära keelda aga ei olnud enam wõimalik . . . üks kuul läks jaina jisse kuna tõine Markby jalga trehwas.

Holmesi waenlane seuti nüüd kõiedega kõwasti kinni ja jaadeti Buslomisje.

— Ka see kord ei läinud teile õnneks! — ütles Holmes teda raudtee peale saates.

— Hm, kes teab, kuda lugu weel edespidi läheb, — ütles kurjategija naerdes, — ehk läheb mul ka weel korda wangi ära põgeneda.

— Usjata mõte.

— Ma ei ole weel oma lootust kaotanud, herra Holmes. Kui teie keldrist pörgumajina kõrvalt ära wõijite põgeneda . . .

— See on tõine lugu. Minul oli seekord hooletute kurjategijatega tegemist. See on koguni teine asi.

Markby effis omas armamises.

Kohus mõistis teda surmale elektri tooli peal

Jenny mõisteti mitmeks aastaks wangi.

Lord Kerjon sai oma noore abikaasa hoole all warsti kogu ni terweks.

Holmes aga pööras Inglismaale tagasi, kus teda jälle uued keerulised uurimised ootajiwad. 2^a



Zärgmises numbris (kuues lugu) ilmub Bendaw waras.



